

ІСТОРИЧНИЙ МОМЕНТ

Історичний виступ у стінах Українського Парламенту Прем'єр-міністра Великої Британії та Північної Ірландії Ріші Сунака.

Дякую за важливі меседжі, які сьогодні почули з трибуни.

«Україна не здасться й Сполучене Королівство ніколи не відступить».

Ми допоможемо вам перемогти у війні.

росія думає, що вони нас перечекають, що наша рішучість похитнулася.

Це не так.

За останні два роки ми відправили вам 2,3 мільярда фунтів стерлінгів військової допомоги. Цього року ми

збираємося збільшити цей показник із найбільшим оборонним пакетом, на сьогодні, вартістю 2,5 мільярда фунтів стерлінгів.

Цей пакет включатиме більше засобів протиповітряної оборони, більше протитанкового озброєння, більше ракет дальнього радіусу дії, тисячі набоїв та артилерійських снарядів і навчання для тисяч солдатів.

Отже, не сумнівайтеся, ми нікуди не відвертаємося, а путін ніколи нас не перечекає. Ми тут заради України стільки, скільки буде потрібно».

Текст і фото: «Фейсбук»
Руслана Стефанчука

«ЦЕ ВАМ ЗА ДНІПРО!»

Так прокоментував у «Телеграм» збиття російських Іл-22 і А-50 командувач Повітряних сил ЗСУ Микола Олещук. У неділю, 14 січня була річниця удару по багатоповерховому житловому будинку у місті Дніпро, жертвами якого стали десятки людей.

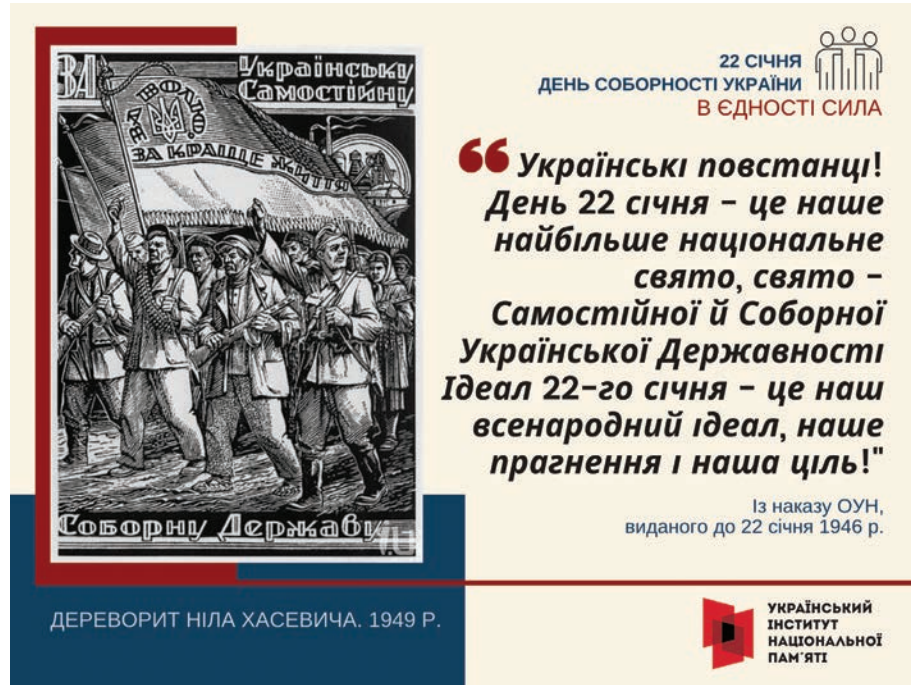
Воїни Повітряних Сил Збройних Сил України знищили ворожий літак

дальнього радіолокаційного виявлення А-50 та повітряний пункт управління противника Іл-22.

Про це написав Головнокомандувач ЗС України генерал Валерій Залужний в «Telegram».

Він подякував Повітряним Силам за чудово сплановану та проведену операцію в Приазов'ї.

Фото: «АрміяInform»

ЧЕТВЕРТА ЗУСТРІЧ РАДНИКІВ ІЗ ПИТАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПОЛІТИЧНИХ РАДНИКІВ ЛІДЕРІВ ДЕРЖАВ

Українська делегація взяла участь у відкритті четвертої зустрічі радників із питань національної безпеки та радників із зовнішньої політики лідерів держав щодо реалізації Форуму миру, яка відбувається 14 січня у швейцарському місті Давосі.

У четвертій зустрічі беруть участь представники 81 країни та міжнародної організації, що на 15 більше, ніж були присутні на третьому подібному заході, що відбувся в жовтні 2023 року на Мальті. Зокрема, своїх представників у Давос делегували 39 країн Європи, 18 – Азії, 12 – Африки, 6 – Південної Америки, 3 – Північної Америки, 2 – Океанії.

Текст і фото: ОПУ

Кремль відреагував на переговори у Давосі

росія хотіла б вирішувати проблеми своєї безпеки мирними засобами, лицемірно заявив Дмитро Песков 15 січня.

«Без нашої участі, звісно, якісь обговорення можливі, але вони позбавлені перспективи для будь-якого результату... По суті, це розмови заради розмов. Це процес, який не спрямований і не може бути спрямований на досягнення конкретного результату з очевидної та простої причини: ми там не беремо участі», – сказав він на відповідне питання журналістів.

Песков в черговий раз посягнув на Україну.

"Але в умовах абсолютної неможливості цього, небажання країн колективного Заходу, небажання України враховувати наші міркування безпеки ми ведемо і продовжуємо "спеціальну військову операцію" (так в росії називають війну проти України – ред.), в результаті якої ми досягнемо наших цілей", – відповів Песков.

За Константином Катишевим,
«Кореспондент»

ДЕМОКРАТИ США ВІДКИНУЛИ ВИМОГИ ДЖОНСОНА ДЛЯ СХВАЛЕННЯ НОВОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

Демократи Сполучених Штатів Америки відмовилися приймати умови спікера Палати представників Майка Джонсона для схвалення нового фінансування допомоги Україні.

Про це повідомляє "РБК-Україна" з посиланням на "The Hill".

Що вимагав Джонсон

Спікер Палати представників США Майк Джонсон кілька днів тому заявив, що республіканці не підтримуватимуть жодної допомоги Україні, якщо вона не супроводжуватиметься новими нормами щодо охорони кордонів. Зокрема, такі норми передбачають будівництво нової стіни на кордоні з Мексикою, як цього хотів экс-президент Дональд Трамп.

"Наближається прикордонна битва", — заявляв Джонсон.

Відповідь демократів

Демократи Палати представників США, які підтримують виділення нових коштів на охорону кордону, але виступають проти таких жорстких обмежень, швидко відповіли на шантаж з боку Джонсона.

Як пише видання, члени Демократичної партії зазначили, що не підтримають будь-який пакет, до якого входитимуть подібні міграційні обмеження, якщо Джонсон винесе його на голосування.

"Це було б безглуздо. На жаль, якби вони (республіканці — ред.) так вчинили, це було б

на шкоду Україні", — заявив член Палати представників від демократичної партії Марк Покан.

При цьому, за інформацією "The Hill", представники Демократичної партії попередили, що вони ніколи не підтримають пакет заходів щодо України, що включає нову стіну на кордоні з Мексикою.

"Для мене і, гадаю, для більшості з нас це не має сенсу", — сказав член Палати представників Хуан Варгас.

Ще один член Палати Рауль Гріхальва зазначив, що стіна на кордоні була для республіканців політичним символізмом і її будівництво — марна трата грошей.

Що передувало

Ще кілька місяців тому президент США Джо Байден запросив у Конгресу виділити понад 100 млрд. доларів на потреби національної безпеки. У пакеті передбачено понад 60 млрд. доларів нового фінансування для допомоги Україні.

Республіканці у Конгресі відмовилися підтримувати подібну ініціативу. Вони вимагають, щоб у пакет внесли більш жорсткі заходи щодо охорони кордону з Мексикою.

Таким чином, уже понад місяць у Конгресі намагаються домовитися про такі заходи, щоб схвалити пакет.

Іван Носальський,
«РБК-Україна»

КИЇВСЬКІ ЗОЛОТІ ВОРОТА ПРИКРАСИЛИ СУВЕНІРНЕ ЄВРО

13 січня 2024 року Національний заповідник «Софія Київська» розпочав реалізацію нових колекційних купюр «нуль євро» із зображенням визначної пам'ятки архітектури XI століття — Золотих воріт.

Це сувенірна купюра, випуск якої започаткував у 2015 року французький бізнесмен Річард Файл (Richard Faille). Ідею випуску банкноти «нуль євро» підтримав Національний банк Франції за згодою Європейського центрального банку (ЄЦБ). Основна філософія проєкту — підтримка туризму, популяризація найважливіших культурних та історичних пам'яток, а також сприяння збереженню та матеріальному забезпеченню європейської культурної спадщини.

Купюри мають вигляд реального євро та виготовлені за тією ж технологією, що використовується у справжніх євробанкнот (містить водяний знак, мікродрук, контрпринт, голограму, елементи захисту від ультрафіолету, має сенсорну зону для людей з вадами зору та інші елементи паперових євро).

Сувенірні купюри викликали справжній ажіотаж у колекціо-

нерів, а їхня ціна іноді зростала від €1,5 до €900. 2019 року лише за півріччя у світі з'явилося майже 400 видів таких сувенірних бонів. Враховуючи, що випуск купюр здійснюється обмеженим, пронумерованим і точно каталогізованим накладом, фахівці передбачають постійне зростання їхньої ціни через певний час після завершення розпродажу.

Отже нині, коли Україна прагне до об'єднання з Європою і популяризує в світі свою багатовікову історію і культуру, у Франції було виготовлено таку лімітовану колекцію євробанкнот номіналом 0 із зображенням Золотих воріт, які входять до списку Світової спадщини ЮНЕСКО і є однієї з найве-

личніших пам'яток українського народу. У XIII столітті саме ці мури були одним із bastionів, що стали на шляху монголо-татарської навали, тим самим уберегши від неї країни Європи. Примітно, що ця євробанкнота вийшла невдовзі після того, як з'явилася купюра на тему досягнення миру в Україні.

Сувенірні банкноти мають фіолетовий відтінок, вони схожі на купюри номіналом 500 євро, а їхній розмір як у 20 євро. Ініціатором українського випуску «Euro Souvenir 0» є компанія «Nunofia s.r.o.», яка є ексклюзивним власником ліцензії та видавцем.

Текст і фото: Національний заповідник «Софія Київська»

«ХТО КОГО»

Цей рік не буде таким, як 2023. Він не буде кращим або гіршим, він буде іншим. Мені пощастило зустріти цей рік на Донбасі з військовими і, звісно, це особлива емоція. Однак світ не живе нашими емоціями — навіть західний. Для Заходу 2022 став "гойдалками" від переоцінки російського режиму і недоцінки нас до розуміння, як він помилявся — і все це на фоні шоку від російської агресії. 2023 став для багатьох на Заході так само "відкриттям" в сенсі здатності цього режиму перейти на військові рейки, вдаючи "нормальне" життя, і обходити недосконалі санкційні режими, навіть сплачуючи за це чималу ціну. На початку 2024 хороша новина для нас у тому, що все більший кількість людей на Заході все менше подобається і набридає помилятися стосовно рф. Це відчутно. В тому числі через сприйняття російського режиму не тільки як проблеми, а й загрози. Не дуже хороша у тому, що нові стратегічні плани Заходу будуть більш перспективними, а в нас часу немає. Цей рік точно піде "не за планом", адже вибори у 70 країнах — це гримуча суміш непередбачуваності та спроб автократів зробити світ менш демократичним.

Це основний виклик цього року — "хто кого" — демократії, навіть недосконалі чи авторитарні режими. Немає ніякої гарантії, що демократії це змагання виграють і на Заході це добре розуміють. Як і розуміють, що тепер, після рішення почати переговори про вступ України до ЄС, йдеться про те, хто власне встановлює кордони Європи і Заходу — вони чи рф. Реакція Заходу на російську ракету у повітряному просторі Польщі ще один доказ, що Захід залишатиметься раціональним і не підніматиме ставки публічно, що я, до речі, вважаю помилкою, адже це сприймається у москві як слабкість. Відповідь Захід знайде, питання лише, чи готовий буде її задіяти та як саме — від якісно іншої допомоги для нас до того, що в рф також щось може піти "не за планом". Ми не наївні і не розраховуємо, що наші друзі пристануть на наші емоції, але Заходу це б не завадило — іноді потрібно не тільки показувати зуби, а й кусатися.

Павло Клімкін, Дипломат, колишній міністр закордонних справ України

У ПЕНТАГОНІ ПОПЕРЕДИЛИ ПРО ПОШИРЕННЯ РОСІЄЮ ФАЛЬШИВОК ЩОДО РОЗКРАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ

росія продовжує розповсюджувати дезінформацію про те, що в Україні, нібито, фіксуються випадки розкрадання іноземного озброєння.

Про це заявив речник Пентагону генерал Пет Райдер, передає «АрміяInform».

«Сьогодні немає жодних достовірних доказів щодо незаконного перенаправлення з України сучасної звичайної зброї, наданої США. Ми справді бачимо випадки, коли росія й далі поширює дезінформацію про протилежне. Але спостерігаючи за тим, як українці використовують ці можливості на полі бою, ми бачимо, як вони використовують їх ефективно з усіх очевидних причин, оскільки росія й далі становить значну загрозу суверенітету України», — сказав речник Пентагону.

Патрік Райдер зазначив, що США використовують різні способи відстеження озброєнь, які передають Україні.

«Українці надали безпрецедентний доступ до інформації, яка стосується обладнання, котре ми надаємо. Отже, вони повністю розуміють і підтримують нашу необхідність гарантувати, що ми можемо звітувати за статтями, які є підзвітними. І тому ми й далі тісно співпрацюватимемо з ними», — зазначив представник Пентагону.

НА ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ДЕБАТАХ КАНДИДАТИ-РЕСПУБЛІКАНЦІ ОЗВУЧИЛИ РІЗНІ ПОГЛЯДИ ЩОДО ПІДТРИМКИ УКРАЇНИ

На республіканських дебатах 10 січня у Де-Мойні, штат Айова, кандидати-республіканці Ніккі Гейлі та Рон Десантіс змагалися за те, щоб стати на другому місці в рейтингу після лідера перегонів Дональда Трампа. Сам Трамп вкотре не відвідав дебати, натомість взявши участь у зустрічі з виборцями Айови, яку транслював канал "Fox News".

У питанні України, Гейлі та Десантіс продовжили обстоювати свої звичні позиції, демонструючи суттєві розбіжності щодо подальшої підтримки країни.

Гейлі, колишня посолка США в ООН за часів президентства Трампа й колишня губернаторка Південної Кароліни, знову зазначила свою підтримку надання Сполученими Штатами дальшої допомоги Україні для боротьби з російською агресією, й назвала Україну "проамериканською, волелюбною країною".

"Вони кажуть, що ви маєте обрати між Україною і Ізраїлем, Ізраїлем і кордоном. Підтримка України — це три з половиною відсотки бюджету. Я не хочу надсилати готівку, але обладнання і озброєння — так, — заявила Гейлі. — Якщо ми підтримаємо Україну та Ізраїль — це 5 відсотків нашого оборонного бюджету. Якщо ми підтримаємо Україну, Ізраїль і кордон — це менше 20% від субсидій Байдена індустрії зеленої енергетики. Коли ідеться про національну безпеку — ви не мусите обирати. Ідеться про захист Америки. Про запобігання війні. Щоби не довелося надсилати американських військових на війну. І це все можливо, якщо зосередитися на національній безпеці, а не брехати американцям, що вони мають обирати. Це неправильно. Ніколи так не було".

Своєю чергою, Десантіс, теперішній губернатор Флориди, розкритикував цю позицію, назвав Гейлі "другим Байденом" і закликав "зосередитися на наших проблемах тут, вдома".

"Я підтримував політику Трампа щодо росії і України. Вона

була успішною. А от політика Байдена — ні. А Ніккі Гейлі — це практично копія Байдена. Це безстрокове зобов'язання. Вони хочуть ще 100 мільярдів доларів. Вони не скажуть вам, коли вони досягли своєї мети, і у майбутньому, можливо, знадобляться іще сотні мільярдів. Багато людей померли. Нам потрібно знайти спосіб покласти цьому край. Тому що наші пріоритети національної безпеки — це безумовно кордон, а такі люди як Ніккі Гейлі більше піклуються про кордон України, ніж про наш власний південний кордон, і це неправильно", — сказав Десантіс.

Гейлі своєю чергою заявила про опонента: "Ніхто не знає, у що він вірить, тому що коли президент Обама був на посаді, він (Десантіс) підтримував іноземну допомогу Україні. Тепер він копіює Трампа і намагається діяти так, ніби не хоче підтримувати Україну".

Пізніше, критикуючи Гейлі, Десантіс згадав запропонований президентом Джо Байденом пакет видатків на допомогу Україні, Ізраїлеві та забезпечення американсько-мексиканського кордону, який наразі проходить через різні етапи розгляду й політичних торгів у Конгресі.

"Вона підтримує ці 106 мільярдів доларів, які вони намагаються отримати через Конгрес", — сказав Десантіс. "Куди поділася частина цих грошей? Вони витратили десятки мільярдів доларів на зарплати українським державним чиновникам. Вони платили пенсії українським пенсіонерам із ваших податкових доларів".

У відповідь Гейлі спростувала, що вона підтримує цей пакет допомоги чи коли-небудь закликала платити зарплати або будь-які інші пільги українцям.

"Я не підтримувала пакет допомоги. Я підтримую (надання) обладнання під назвою боєприпаси, яке б надходило в Україну. Я вважаю, що надзвичайно важливо, щоб ми були чесними й говорили, що ми повинні зосе-

редитися на національній безпеці", — додала Гейлі.

Водночас обоє кандидатів у своїх промовах висловили односторонню підтримку Ізраїлеві у війні проти ХАМАСу.

Крім Трампа у дебатах не взяли участь кандидати Вівек Рамасвами та Аса Гатчинсон, які не змогли виконати умов для того, щоб бути запрошеними на дебати. Інший республіканський кандидат Кріс Крісті оголосив про припинення своєї президентської кампанії за кілька годин до дебатів, на які його також не було запрошено.

Тим часом Дональд Трамп, який продовжує впевнено утримувати лідерство за рейтингами серед республіканців, щоб стати єдиним кандидатом на пост президента від партії, зустрівся з виборцями штату Айова на події, яку транслював канал "Fox News". На думку аналітиків, на яких, серед інших, посиляється видання "The Guardian", відмова від участі у республіканських дебатах й акцент на власних подіях допоки грали на руку Трампові, дозволяючи йому уникнути прямих суперечок з іншими кандидатами.

Гейлі й Десантіс намагаються кожен зайняти друге місце за рейтингом після Трампа, що дозволить одному з них змагатися безпосередньо з Трампом за республіканську номінацію на пост президента. Згідно з даними опитувань і думками аналітиків, які цитує "Yahoo!News", Гейлі має більше шансів претендувати на друге місце за Трампом, ніж Десантіс.

Штати Айова, Нью-Гемпшир та Південна Кароліна одними з перших обиратимуть єдиного кандидата від Республіканської партії на пост президента. Відтак, за словами аналітиків, для кандидатів важливо показати гарні результати у цих штатах, що може задати тон подальшій кампанії.

Фото: «ГА». Джим Вотсон.
«Голос Америки»

«ЗБРОЮ, ЯКУ МАЛИ НАДАТИ УКРАЇНІ, ВІДПРАВИЛИ ДО ІЗРАЇЛЯ»

Зброю, яку планувалося надати Україні, відправили на допомогу Ізраїлеві — війна на Близькому Сході впливає на ситуацію в нашій війні.

Про це заявив посол України в Туреччині Василь Боднар.

Він наголосив, що ізраїльські атаки на сектор Гази впливають на допомогу країн Заходу Україні. За його словами, міжнародні ЗМІ змістили акцент на війну в секторі Гази, тому деякі люди думають, що війна в Україні закінчилася.

Також Боднар вважає, що одним із факторів, який впливає на допомогу Україні, є внутрішньополітична ситуація західних країн, зокрема майбутні президентські вибори в США, позиції урядів Угорщини й Словаччини та блокування українських вантажівок польськими фермерами на прикордонних пунктах.

Посол підкреслив, що Київ усвідомлює існування різних ідей партнерів щодо допомоги Україні, і через це він почав нарощувати потужності з виробництва зброї. Також він зауважив, на Заході спостерігається дискурс, що "допомогти Україні дешевше, ніж самотійно воювати".

«NEWSUA»

«ЗСУ ВТРАЧАЮТЬ БОЄПРИПАСИ І ЗБРОЮ, УКРАЇНА ВИСИТЬ НА ВОЛОСИНІ»

Він попередив, що перемога агресора може спровокувати ефект доміно на європейському континенті.

Війна росії проти України — це зіткнення тиранії та демократії, заявив лідер більшості Демократичної партії у Сенаті США Чак Шумер. А ухвалення рішення про продовження допомоги Україні стане потужним сигналом від Штатів, що вони продовжують захищати демократію.

"Війна в Україні — це конфлікт, який змінює історію. Це може відновити баланс сил західних демократій, який зберігся з часів закінчення холодної війни", — наголосив Шумер.

Він підкреслив, що останнім часом ця тема рідше згадується в новинах через події в Газі, на кордоні США та інше. Втім, війна досі триває.

"Зараз українські солдати зберігають рішучість, але російські солдати починають мати перевагу, оскільки в Україні починають закінчуватися боєприпаси", — заявив Шумер, попереджаючи, що ситуація скоро ризикує змінитися на користь росії.

Він зауважив, що перемога росії в Україні започаткувала б зловісний ефект доміно розширення російського впливу на європейському континенті.

"Це не той світ, у який кожен із нас хотів би повернутися, — наголосив Шумер. — У минулих поколіннях демократи та республіканці подолали б небо і землю, щоб протистояти російським диктаторам. Ми не стали б виявляти слабкість щодо авторитарних бандітів, які вторгаються до своїх сусідів і сподіваються на занепад Америки. Ми повинні це зробити: Україна висить на волоссині".

Вікторія Хмілевська, «NEWSUA»

- ### КІЛЬКОМА РЯДКАМИ

 - Уряд Японії та Представництво Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні спільно закупили 70 тонн ліків та медичних засобів для пологових будинків України.
 - Народний депутат з фракції «Європейська Солідарність» Олексій Гончаренко стане президентом Комітету ПАРЄ з міграції та біженців. «Це вперше в історії ПАРЄ українець стане президентом Міграційного комітету. Це дуже важливо. Особливо, коли мільйони українців живуть в Європі. Що ще значить президентство в Комітеті? Я стаю членом Бюро ПАРЄ. Керівного органу ПАРЄ. Дуже важливі новини. Дякую європейським колегам за підтримку та довіру», – написав Олексій Гончаренко у «Фейсбук».
 - У березні 2024 року у Лас-Вегасі (Штат Невада) відбудуться змагання з адаптивних видів спорту для поранених військовослужбовців Повітряних сил та морської піхоти США «United States Air Force Trials». Україну на цих змаганнях представлятиме 30 учасників.
 - В Україні у складі окупаційних військ перебувають 462 тисячі російських солдатів, повідомив заступник начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони Вадим Скібіцький.
 - Державне телебачення Білорусі повідомило, що влада відправила групу дітей, яка нещодавно прибула з тимчасово окупованих росією територій України, на тренування до білоруських військових, які навчали їх евакуації у разі пожежі. На кадрах білоруського державного телебачення, видно, як українські діти носять російський прапор, нашитий на рукавах одягу.
 - Генеральний прокурор Андрій Костін підтвердив, що росія вже використовувала проти України ракети, доставлені з Північної Кореї. «Що стосується Північної Кореї, то днями ми отримали перші докази використання армією росії ракет, що виробляються в цій країні. Результати попередньої науково-технічної експертизи підтверджують, що випущена 2 січня центральною частиною Харкова ракета є ракетою малої дальності, розробленою КНДР», – повідомив генпрокурор.
 - Колишній президент рф, заступник голови Ради безпеки дмитрій медведев пригрозив використанням ядерної зброї проти України, якщо західними ракетами великої дальності буде завдано удару по пускових установках російських ракет. Свої погрози він, як завжди, виклав у пості в «Telegram». «Що це означає? Та тільки одне – вони ризикують нарватися на дію п. 19 Основ державної політики рф в галузі ядерного стримування: «г) агресія проти російської федерації із застосуванням звичайної зброї, коли під загрозу поставлене саме існування держави». Це ніяке не право на самооборону, а пряма та очевидна підстава для використання нами ядерної зброї проти такої держави», – заявив медведев.
 - У п'ятницю, 12 січня Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак прибув з візитом до Києва. Президент України Володимир Зеленський і прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак провели переговори і підписали угоду про співробітництво у сфері безпеки. Вона діятиме до вступу України в НАТО. Документ формалізує підтримку, яку Лондон надавав і продовжуватиме надавати Києву, включно з обміном розвідданими, кібербезпекою, медичною та військовою підготовкою і оборонно-промисловим співробітництвом. Також прем'єр Британії оголосив про виділення допомоги Україні у 2,5 млрд. фунтів стерлінгів.
 - Понад 180 громадян України перебувають у місцях позбавлення волі на території тимчасово окупованого Криму через політично вмотивоване або релігійно кримінальне переслідування. «З початком широкомасштабного вторгнення рф, Крим став в'язницею для наших громадян з півдня. Їх викрадали та піддавали страшним тортурам. Відтак, перші випадки незаконного вивезення на територію Криму ми фіксували вже в березні 2022 року, коли в СІЗО міста Сімферополя почалися з'являтися люди з півдня в жахливому стані. Вже в літку того ж року у місці з'явилося друге, а потім і третє СІЗО», — повідомила Голова правління Кримської правозахисної групи Ольга Скрипник.

Фундація Будучність

Фундація Будучність - зростає, розвивається і діє згідно сучасних потреб нашої громади, але має впевнену візію на майбутнє.

Кожна пожертва, спрямована на підтримку громадських, культурних, історичних та освітніх зусиль в Канаді, є важливим знаком довіри і підтримки діяльності нашої Фундації.

2282 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N9 Phone: (416) 763-3388 Fax: (416) 763-4512 Website: bcufoundation.com

МИ ПІДТРИМУЄМО

Історичні проекти та культурні заходи

Медичні та гуманітарні проекти

Важливі видання

Документальні фільми

Концерти та музичні записи

Молодь та спорт

Освітні, наукові, дослідницькі публікації та виставки

Громадські заходи, конференції, семінари

Проекти, направлені на зміцнення добробуту українців

OMNI 1 - ON

субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB

неділя - 8 AM

OMNI - BC

неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться Forum TV!

Рекламуйтеся або станьте спонсором частини програми!

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

 ForumTV Canada @ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

ПІСНЯ УКРАЇНИ

РАДІОПРОГРАМА

SONG OF UKRAINE

Новини, події, вітання та пісні на замовлення
З понеділка до п'ятниці 7:30 вечора на хвилі 1320AM
В прямому ефірі www.cjmr1320.ca

Song Of Ukraine, 9 Plastics Ave, Etobicoke ON M8Z 4B6
Телефон редакції: 416-572-8251
Email: sou.radio@gmail.com
Facebook: facebook.com/SOFUradio

РЕДАКТОР ТА ВЕДУЧА НАТАЛКА ПОПОВИЧ

"Homin Ukrainy" Publishing Co. Ltd. 9 Plastics Ave., Toronto, Ont. M8Z 4B6

Tel.: (416) 516-2443 Fax: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com
Суспільно-політичний тижневик
Видає Видавнича Спілка "Гомін України"
з обм. пор. у Торонті Онтаріо Канада.
Виходить щовівторка (46 разів в році)

«Гомін України» – орган Українських Державницьких Організацій Канади

Голова редакційної колегії – д-р Олег Романишин
Редактор газети – Оксана Соколик

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА YEARLY SUBSCRIPTION

PUBLICATION MAIL	
Канада: \$75	Canada: \$75

STANDARD MAIL	
Канада: \$100	Canada: \$100
3CA: \$120 USD	USA: \$120 USD
міжнародні: \$250	international: \$250

Редакція не повертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігає право їх скорочувати та справляти. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами, не є обов'язково висловом становища редакції. У матеріалах з України збережено правопис оригіналу. Оголошення до кожного чергового числа приймаємо телефоном або письмово до П'ЯТНИЦІ, год. 1:00 по пол. За зміст оголошення редакція не відповідає. Річники "Гомону України" та англійського додатку "Ukrainian Echo" можна замовляти в електронному форматі.

Поле битви – Україна: шляхом зв'язки і боротьби

Сторінка спонсорована Фондацією Будучність - BCU Foundation

МОЛОДЬ НАДДНІПРЯНЩИНИ У БОРОТБІ ПРОТИ СОВЕТСЬКОЇ СИСТЕМИ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ (1948-1949 РОКИ)

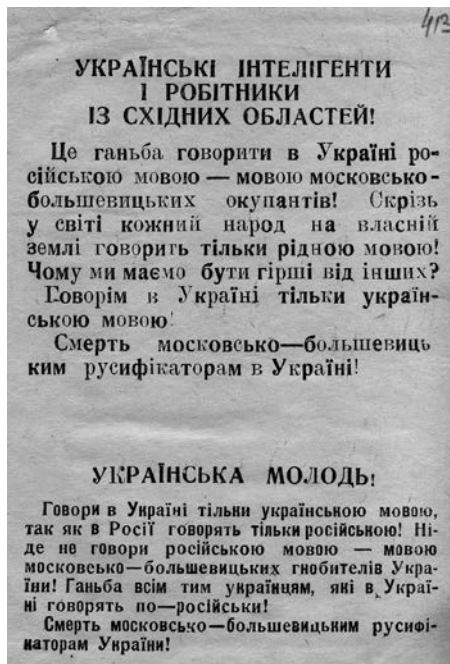
Юрій Щур

Здійснюючи усі можливі заходи з поборювання українського визвольного руху, советська влада плодила купу міфів про своїх ворогів, як справжніх так і уявних. На широкий загал, «советським людям» інформація подавалася скупо, дозовано й у тій інтерпретації, яка дозволяла притримуватися «єдино правильного курсу вождя народів». Зовсім іншу картину спостерігаємо у документах советських органів державної безпеки, які готувалися для керівництва компартії чи спецслужб. Повною мірою це стосується й проблеми, запропонованої сьогодні на розгляд: у компартійній риторикі УССР була крайною суцільною піонерії та комсомолії. Документи МГБ свідчать про протилежне: лише протягом 1948 – першої половини 1949 років на території України «чекістам» вдалося виявити 575 антисовєтських молодіжних організацій та груп та заарештовано 6,593 їх учасників віком до 25 років. З цієї кількості, 14 організацій діяли на території наддніпрянських областей, де було заарештовано 188 осіб.

Серед вказаних організацій солідно вирізняється київський осередок ОУН, члени якого розроблялися за агентурною справою «Край». У квітні 1948 року одним із співробітників 5-го Управління МГБ УССР було завербовано агента «Гаврилова», який був студентом Київського державного університету. Вербування відбулося з метою виявлення й розробки студентів столичних закладів вищої освіти, які мали антисовєтські настрої.

Під час вербування «Гаврилов» одразу ж повідомив, що студентка державного університету Н. Дейнеко дозволяє собі надто зухвало висловлюватися на адресу советської влади й у колі окремих осіб «проявляє націоналістичні настрої». Серед іншого, у бесідах з агентом, вона розповідала, що досить добре знає про боротьбу ОУН на Західноукраїнських землях, а у самому Києві читала націоналістичні листівки.

Агент свою роботу виконував вправно, утираючись в довіря до Дейнеко. В скорому часі отримав від неї запрошення на молодіжну вечірку, де познайомився із ще одним студентом державного університету Ігорем Пронькіним. Під час вечірки Пронькін та «Гаврилов» постійно обговорювали різні теми, поступово перейшовши на боротьбу за створення незалежної Української держави. До обговорення повернулися 10 травня, коли агент відвідав помешкання Пронькіна. Тут він отримав для прочитання листівку-звернення до учасників націоналістичного підпілля Києва із закликами до посилення боротьби проти советської влади. Документ був підписаний «Богословом» (Цим псевдо користувався провідник ОУН Північно-

Листівка ОУН до жителів Наддніпрянщини

східного краю Степан Янішевський («Далекий»)).

Далі агент дізнався про поїздки Пронькіна на зв'язок до Рівненської області, де він особисто зустрічався із куратором київського підпілля «Романом» (заступник «Далекого» Святослав Титко) і про те, що зв'язок перервався, ймовірно через арешт органами МГБ кур'єра від Проводу. Через це сам Пронькін мав намір виїхати на Західну Україну та перейти на нелегальне становище.

Два дні по тому, під час наступної зустрічі, Пронькін показав «Гаврилову» наказ Проводу ОУН ПСУЗ про призначення його керівником націоналістичного підпілля Києва під псевдо «Беркут»:

«Наказ ч.15

Згідно постанови Проводу ОУН на ПСУЗ з дня 15/3-1948 р. про перевірку і розміщення організаційних кадрів провідником м. Києва призначаю друга Беркута.

Зобов'язую

1. Всіх членів ОУН м. Києва до безоглядного підпорядкування призначеному провідникові.

2. Друга Беркута в ділі полегдження всіх організаційних справ і одержання інструкції явитись у свого безпосереднього зверхника друга Р. до 15/4-1948 р.

Слава Україні.

Постій, 30/3-1948 р.

Провідник ОУН на ПСУЗ Богослов».

Таким чином, буквально через місяць після вербування «Гаврилова», МГБ стало відомо про існування у столиці України міського проводу ОУН, який розгорнув доволі активну антисовєтську самостійницьку діяльність, зокрема в площині залучення молоді до боротьби за незалежність України. Основні напрямки діяльності підпілля полягали у:

- залученні нових членів, їх ідеологічна обробка й підготовка до боротьби з советською владою;
- розгортанні діяльності в Києві та створенні мережі осередків на Київщині;

- поширенні націоналістичних листівок й літератури, проведенні агітаційних заходів за самостійність України;

- отриманні розвіданих про дислокацію військових частин, оборонні заводи, настрої населення політичні заходи компартії тощо.

Розпочалася кропітка робота співробітників МГБ з викриття та ліквідації столичного націоналістичного підпілля. Зокрема, з метою перевірки поведінки агента «Гаврилова» та його агентурних донесень, за ним було встановлено зовнішнє спостереження. Одночасно було встановлено спостереження за Пронькіним та його найближчим оточенням. Зауважимо, що усі донесення агента підтвердилися, а його поведінка кураторами була визнана зразковою.

Оскільки дані про існування оунівського підпілля в Києві були надані лише одним оперативним джерелом, у 5-му Управлінні МГБ УССР було прийнято рішення про введення до справи ще одного агента – «Корчагіна», який користувався авторитетом у студентському середовищі й мав зв'язки у оточенні Пронькіна.

Саме «Корчагін» через розробку підпільника Юрія Гайдука дізнався про існування ще однієї групи підпільників – «Союзу вільних українців» у Переяславі (у 1943-2020 роках мав назву Переяслав-Хмельницький), які підтримували зв'язки із київським Проводом. В подальшому стало зрозуміло, що саме Гайдук є зв'язуючою ланкою між обома групами підпілля. Він же й розпочав поступове ангажування «Корчагіна» до підпілля, проводячи з ним роз'яснювальну роботу. Потім була організована зустріч агента із Пронькіним, який і цього разу надав для ознайомлення новаку наказ організаційних зверхників про своє призначення.

Тим часом слідчі МГБ брали під зовнішнє спостереження усі зв'язки керівника київського підпілля, які було виявлено в процесі агентурної розробки. Це в свою чергу дозволило виявити нові зв'язки по лінії підпілля.

24 травня від «Корчагіна» та «Гаврилова» надійшла інформація про прибуття до Києва зв'язкового від Крайового Проводу. При цьому, «Гаврилов» був особисто присутній на зустрічі із зв'язковим, який привіз письмові інструкції від проводу та 600 листівок для поширення.

Внаслідок проведеної спецоперації зв'язковий був встановлений та негайно заарештований на ст. Житомир по дорозі на Новоград-Волинський. Заарештованим виявився Олексій Гордійчук («Остап»), який раніше був провідником підпілля у Гощі на Рівненщині. Під час обшуку в «Остапа» був виявлений письмовий звіт «Беркута» про діяльність підпілля у Києві з квітня місяця. Звіт, крім іншого, містив інформацію про зв'язки із групою підпільників у Переяславі, а також запит на проведення

конференції учасників оунівського підпілля Києва.

Та співробітників МГБ надто турбувала частина звіту, яка була присвячена роботі серед комсомольців. Так, Пронькін відмічав, що «комсомол в східних районах України не бойова ворожа організація. Власне, це якесь збіговисько, а не організація. ... Перебування члена оунівської організації в лавах комсомолу значно полегшує конспірацію й чим «активніший» буде цей комсомолец, тим краще. ... Про вихід з комсомолу, якщо хочеш бути на легальному становищі, не може бути й мови. Вихід тягне за собою політичний нагляд, слідкування, виключення з навчального закладу. А мати у організації кілька членів, за якими стежать, та й ще не маючих певного становища ... ніяк не раціонально».

Крім того, слідчі звернули увагу, що після від'їзду зв'язкового «Остапа» зі столиці, київське підпілля активізувалося. Зокрема, за донесеннями агентури стало відомо про намір оунівців поширити отримані листівки в місті 25 травня з 10-ї до 12-ї ночі. З метою запобігти цій акції було прийнято рішення про негайну реалізацію агентурної справи «Край» шляхом арешту усіх відомих учасників підпілля. У зв'язку із цим співробітниками МГБ була проведена операція із використанням засідок й обходів оперативників по місту, що дозволило заарештувати підпільників й вилучити листівки.

Під час обшуків на квартирах учасників підпілля було виявлено різні документи ОУН, зокрема звернення «Богослова» до всіх підпільників Києва, письмові інструкції від «Романа», значну кількість націоналістичної літератури й інших матеріалів, а також зброю: пістолети системи «Парабелум», «Маузер», «Браунінг» та 176 патронів до них.

Ігор Пронькін

Серед 15-ти заарештованих підпільників було 5 членів київського Проводу ОУН: Ігор Пронькін («Беркут»), Григорій Гавдьо («Чорнота»), Іван Велігурський («Юхимець»), Ігор Денисенко («Тур») та Петро Бенедюк («Орлик»).

4 серпня 1948 року справа з обвинувачення київських підпільників була передана на розгляд Особливої Наради при МГБ ссср, засідання якої відбувалися без свідків, захисту та інших атрибутів традиційного суду. 28 серпня того ж року всі 15

МИКОЛА МАРТИНЮК – «ЕНЕЙ»: НАЦІОНАЛІСТ, ЖУРНАЛІСТ, НАУКОВЕЦЬ

11 січня виповнилося 30 років з дня смерті Миколи Мартинюка, члена ОУН, журналіста, бібліотекознавця, громадсько-політичного діяча.

Степан Мартинюк (справжнє прізвище – Марцинюк) народився 16 грудня 1915 року в селі Копитів, нині – Червоноградського району Львівської області. Його дитинство та юнацькі роки пройшли у селі Боб’ятин на Сокальщині. Закінчивши од-

Микола Мартинюк

норічний рільничий курс, працював повітовим інструктором українського господарського товариства «Сільський господар». У 1937 році організовував хліборобський вишкіл молоді.

З раннього дитинства виявив хист до журналістики. Після закінчення 7-річної школи, він дебютував у «Новому Часі», дописував також до часописів, які видавалися концерном Івана Тиктора у Львові. У 1930-х роках він

під псевдонімом «Агасфер» розміщував замальовки із суспільно-політичного й громадського життя Сокальщини у рубриці «З теки мандрівника» тижневика «Голос з-над Буга».

З юних літ Микола Мартинюк долучився до боротьби за відновлення державної самостійності України. У 1931 році його було заарештовано польською поліцією за участь в акціях, організованих Організацією Україн-

ських Націоналістів. Через два місяці, «за браком доказів», його було відпущено. Подальший життєвий шлях – пов’язаний із ОУН: участь у роботі підпілля, низка вишколів на рідних теренах. У 1937-му – вдруге заарештований й ув’язнений до березня 1939 року.

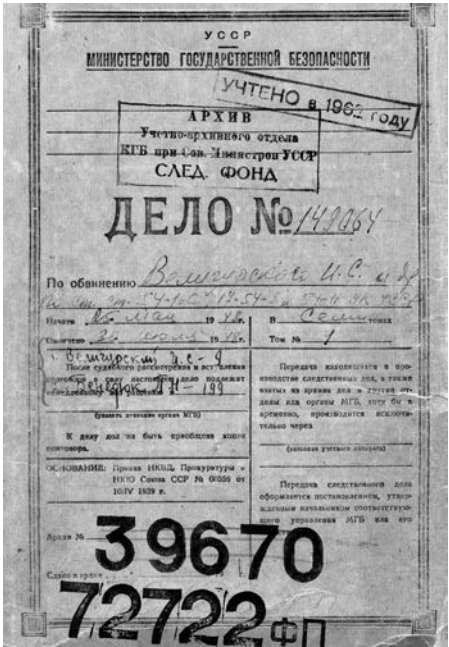
Під час подій, коли совети та нацисти ділили між собою європейські землі, Микола

Микола...стор. 14

МОЛОДЬ НАДДНІПРЯНЩИНИ У БОРОТЬБІ ПРОТИ СОВЕТСЬКОЇ СИСТЕМИ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ (1948-1949 РОКИ)

➔ Закінчення з стор. 5

учасників організації були засуджені до різних строків покарання. Найбільш активні учасники організації (І. Велігурський, П. Бенедюк, О. Гордійчук, І. Пронькін, І. Денисенко, Г. Гавдьо та Ю. Гайдук отримали по 25 років виправно-трудоих таборів. Менш активних студентів було засуджено на різні строки: Е. Хоменка, Г. Підоплічка, А. Марченка – до 10 років; Ю. Лісняка та М. Щербака – до 7 років; Н. Дейнеко, Л. Марченко та В. Тимченка – до 5 років таборів.

Архівно-слідча справа на київських оунівців

У лютому 1949 року у м. Сталіно (Донецьк) органам МГБ, на основі агентурних даних, вдалося заарештувати 6 членів підпільної організації «Союз демократичної свободи», серед них Ігоря Соложенку (керівник), Анатолія Рибалку та Олександра Дубогрея. Під час обшуків у Соложенка було вилучено протоколи зборів організації, список її членів та текст присяги. Під час слідства було встановлено, що Ігор Соложенко тривалий час сам займався виготовленням й поширенням антисовєтських листівок, а у січні 1949 року виступив ініціатором створення підпільної організації, яка однак проіснувала недовго.

У Ворошиловградській (Луганській) області у місті Красний Луч (з 2016 – Хрустальний) за допомогою агентури була викрита молодіжна антисовєтська група, яку очолював учень школи фабрично-заводського навчання №69 Олександр Дзятко. Він разом з учнем ремісничого училища №13 Георгієм Дербенцевим створили «Союз народної правди», розробили текст присяги, виготовили емблему, печатку й штамп. Крім того, під час обшуку у них було вилучені зошити із зашифрованими записами й виготовлені ними антисовєтські листівки, які вони мали намір розмножити на друкарській машинці й поширити серед населення.

Для ліквідації ще однієї молодіжної націоналістичної організації, яка діяла у Києві й мала зв’язки з підпіллям на Західній Україні, співробітники МГБ здійснювали заходи в рамках агентурної справи «Грачи». Об’єктами справи стали студенти столичних закладів вищої освіти. Завдяки агентурі, було встановлено, що студенти Київського театрального інституту Яків Сербин та Микола Круковський («Лис») весною 1949 року створили підпільну організацію, яка за мету ставила боротьбу з совєтською владою за створення самостійної України. Ця організація мала складатися з «трійок», а для ефективної діяльності необхідно було налагодити зв’язок з підпіллям на території західноукраїнських областей. Задля цього у травні 1949 року Сербин виїжджав до Дрогобича, де намагався налагодити зв’язок з націоналістичним підпіллям. Микола Круковський, намагаючись налагодити зв’язок з підпіллям ОУН, залучив до організації уродженця Львівської області Степана Стецька. Останній привозив до Києва націоналістичну літературу, яку отримував від членів націоналістичного підпілля у Львові.

Як пізніше з’ясувалося, Степан Стецько («Лос») у вересні 1944 року дезертирував з Червоної армії й приєднався до одного з відділів УПА. Взимку 1945 року легалізувався у

Львові, навчався у театральній студії при драматичному театрі ім. Заньковецької, продовжував діяльність у підпіллі ОУН. Восени 1946 року отримав завдання виїхати до Києва для організації осередку ОУН. За великим рахунком, «студентський» гурток і мав стати основою для нового, власне оунівського, осередку. Зв’язковим між Львовом та Києвом, за даними Стецька, був актор театру імені Заньковецької **Борис Мірус**

Борис Мірус (кадр з фільму, 1959 рік)

(«Вербовий»), який 20 червня 1949 року приїздив до столиці з метою отримання інформації щодо проведеної Стецьком роботи.

На квартирі у Круковського відбувалися організаційні зібрання, де опрацьовувалася націоналістична література й було вироблено план отримання зброї шляхом пограбування працівників міліції та військовослужбовців. Останнім мав займатися слухач курсів іноземних мов у Києві Яків Лісняк.

Студентка 2 курсу Київського педагогічного інституту Віра Чумак, виконуючи настанови керівників організації, налагодила зв’язок із знайомими по школі із Сміли Київської області. Внаслідок успішно проведеної роботи, їй вдалося залучити до підпілля Горбаченку, Титаренку та помічника машиніста депо Фастів-2 Петра Лавріненку. Ці троє, в свою чергу, отримували націоналістичну літературу й проводили подальшу діяльність на місцевості.

Кінцева реалізація справи «Грачи» розпочалася 24 липня 1949 року, коли був таємно затриманий Яків Сербин. Загалом у рамках реалізації

справи «Грачи» співробітниками МГБ було заарештовано 10 підпільників. Під час арештів вилучено націоналістичну літературу, текст клятви членів організації (за авторством Сербина), велика кількість віршів та текстів антирадянського змісту.

Особливу зацікавленість слідчих викликав саме Степан Стецько, оскільки мав виходи на оунівське підпілля Західної України. На допитах він назвав до 50-ти відомих йому учасників антисовєтського руху у Львові та Львівській області. Співробітники МГБ доповідали «нагору», що дані заарештованого були повною мірою підтверджені агентурним й слідчим шляхом. Зокрема, на підставі свідчень Стецька були заарештовані актори театру імені Заньковецької Олександр Гладкий та Борис Мірус, бухгалтер виконкому Львівської міської ради Всеволод Васильківський, художній керівник капели бандуристів Олег Гасюк, асистент режисера Львівського лялькового театру Роман Олексів та продавець однієї з крамниць Львова Михайло Гарух.

Бориса Міруса тоді було засуджено на 10 років виправно-трудоих таборів, присуд він відбував у Воркуті. Після звільнення у 1956 році році зміг повернутися до улюбленої професії. 1957-го року поновився у Львівському драматичному театрі імені Марії Заньковецької (зараз – національний театр). За своє життя зіграв у театрі понад 200 ролей, також знімався у кіно. У 1991 році отримав звання народного артиста України, а 26 березня 2016 року – нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня. Помер Борис Мірус 13 квітня 2021 року у Львові. У інтерв’ю, яке було опубліковане за два роки до смерті актора, він згадував і про свій арешт, однак заперечував належність до націоналістичного підпілля.

Юрій Щур, кандидат історичних наук, керівник науково-дослідницького проєкту "Повернута спадщина"

СОБОР ЄПИСКОПІВ УПЦ США ТА ДІАСПОРИ РІШУЧЕ ЗАСУДЖУЄ РОСІЙСЬКУ АГРЕСІЮ ПРОТИ УКРАЇНИ

Собор Єпископів Української Православної Церкви США та Діаспори (Вселенського патріархату) оприлюднив заяву, в якій рішуче засуджує російську агресію проти України та називає дії росії геноцидом.

Заява собору єпископів УПЦ США

Улюблені в Христі,
З важким серцем і глибокою скорботою звертаємось до Вас у цей тяжкий час у житті нашої любної України. Нелюдське бомбардування, завдане нашій землі російськими військами, занурило нас у глибоку темряву, і наші серця болять за незліченну кількість життів, постраждалих від цього безглузлого насильства.

Перед обличчям такого спустошення ми, Українська Православна Церква США та Діаспори, об'єднані в молитві, солідарності та непохитній рішучості. Святість людського життя, наріжний камінь нашої православної віри, знаходиться під серйозною загрозою, і наш обов'язок свідчити Євангеліє змушує нас виступити проти несправедливості, жорстокості і так, геноциду, які спіткали нашу батьківщину.

Як пастирі Церкви, ми рішуче засуджуємо агресію, яка призвела до втрати невинних життів, переміщення сімей і осквернення нашої священної землі. Наші церкви, які були символами надії та притулку, тепер є свідками страждань народу, чия стійкість була випробувана без міри.

У цей час темряви ми звертаємось до Любові Новонародженого Христа за розрадою та силою. Посиліймо наші молитви за мир, благаючи заступництва Пресвятої Богородиці, Покровительки України та всіх святих, які свідчили віру серед біди.

Ми закликаємо світову спільноту бути солідарними з народом України. Нехай свідомість світу прокинеться до нагальних обставин цієї гуманітарної кризи, і нехай справедливість переможе агресію.

До наших братів і сестер, які переживають жахи війни, знайте, що наші серця з вами, і наші молитви підносяться за ваш захист, розраду та визволення від цього випробування. Нехай милість Божа осінить нашу землю, приносячи зцілення, примирення та відновлення миру.

Переживаючи ці темні часи, нехай наша любов одне до одного і непохитна віра будуть маяком надії. Перед обличчям труднощів ми, українська православна громада в США, Австралії, Новій Зеландії, Бразилії, Парагваї, Аргентині, Франції, Бельгії та Німеччині, виступаємо свідченням міцної сили віри, співчуття та непохитного прагнення до справедливості.

З важким серцем і палкою молитвою,

Фото:

Українська Православна Церква у США

† Антоній, митрополит
† Даниїл, архієпископ

ОНУФРІЙ РОЗДАВАВ ПО 100 ГРИВЕНЬ ВІР'ЯНАМ, ЯКІ ПРИЙШЛИ НА СЛУЖБУ

Очільник упц мп Онуфрій під час Літургії на Різдво за старим календарем, яка відбулася в храмі преподобного Агапіта в Києво-Печерській лаврі, роздавав парафіянам по 100 гривень.

Про це написав на своїй сторінці в "Facebook" архимандрит ПЦУ Софроній (Чуприна).

“Як це жалюгідно, коли релігійній організації, окрім грошей, більше нічого дати людям. Сьогодні рпцвУ святкує Різдво, і м. Онуфрій вирішив роздати парафіянам ...гроші! По 100 гривень. рпцвУ звикла все вирішувати грошима, і це не сарказм. Навіть коли недолуга політика церковного керівництва довела свою релігійну організацію до повного фіаско, її

керівники намагаються втримати парафіян грошима. Як це огидно. Певно це все, що може запропонувати московський патріархат своїм парафіянам. І це все, що треба знати про цінності московського патріархату. А ще з огляду на те, що усім роздавали гроші, можна зробити висновок, що рпцвУ дійсно втрачає парафіян. Адже, якби на Різдвяне Богослужіння, яке очолив м. Онуфрій, прийшли сотні, а то і тисячі вірян, то навряд чи би всім роздавали гроші”, – написав архимандрит.

Водночас на сайті УПЦ МП оприлюднили відео, на якому можна побачити, як Онуфрій роздає вірянам шоколадки разом із сотнею гривень.

«Релігійна правда»

«СВЯЩЕННИК, ЯКИЙ НЕ ЙДЕ ІЗ ВІР'ЯНАМИ, – НЕ ПАСТИР, А НАЙМИТ»

Священник, який не залишається зі своїми парафіянами, які вирішили перейти до ПЦУ, – це не пастир, а наймит.

Про це в інтерв'ю «Суспільному» розповів предстоятель ПЦУ митрополит Епіфаній.

За його словами, лише частина священників упц (мп) долучаються разом зі своїми громадами до Помісної Церкви.

«Долучаються громади, долучаються парафії московського патріархату, і долучаються частково також до цього процесу і священники московського патріархату. Не всі, тільки частина. Але ми запрошуємо, ми відкриті, ми свідчимо, щоби й духовенство долучалося до цього процесу, але не всі долучаються, на жаль», – сказав митрополит Епіфаній.

За його словами, добрі пастирі відгукуються на прохання громад і долучаються до ПЦУ.

«Нам вистачає священників, ми обслуговуємо ті парафії, які долучаються до нас. І прийде час, коли вони теж зрозуміють. Бо які ж вони пастирі, якщо вони служили, там є приклади, коли по 30 років священник обслуговував громаду і громада практично 100% звернулася до нього, як до пастиря, щоби змінити юрисдикцію, а він покидає їх. Тобто, як пастир може покинути свою паству? Це тоді не пастир, а наймит. Тому добрі пастирі, священники, які опікуються своїми громадами, слідує за проханням громади і долучаються до нашої Помісної Православної Церкви», – підсумував митрополит Епіфаній.

«Духовний Фронт України»

У РИМІ ВІДМОВИЛИСЬ ВІД СВЯТКУВАННЯ У ВІДРЕСТАВРОВАНІЙ БАЗИЛІЦІ ЧЕРЕЗ ПУТІНСЬКОГО СПОНСОРА

Влада Риму скасувала офіційне святкування з нагоди завершення реставрації базиліки Ульпія в центрі міста, оскільки її спонсором виступав путінський олігарх Алішер Усманов.

Як передає "Укрінформ" із посиланням на "АРА", про це повідомила італійська газета "La Repubblica".

Як зазначає видання, реставрація нефи базиліки Ульпія в центрі Риму, яка була побудована майже 2000 років тому за часів імператора Траяна, завершилася після трьох років робіт. Ця базиліка розміром 60 на 180 метрів є однією з найбільших будівель у старому Римі. Споруда, яка має три входи, збереглася лише в руїнах.

"Спонсором робіт виступив російський олігарх і друг путіна Алішер Усманов, який пожертвував на реставрацію 1,5 млн. євро. Ім'я Усманова стоїть на таблиці під колоною Траяна як мецената, який зробив реставрацію можливою. Це викликало збентеження у муніципалітеті Риму. Римська щоденна газета "La Repubblica" повідомила, що офіційне святкування з нагоди завершення реставрації було скасовано через суперечливого спонсора", – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що у попередні роки Усманов вже пожертвував 500 тис. євро на реставрацію Капітолійського музею в Римі та 200 тис. євро – на реставрацію фонтану Діоскурів на Квірінальському пагорбі. На початку пандемії коронавірусу Усманов також пожертвував півмільйона євро регіону Сардинія. Водночас, після початку повномасштабного вторгнення рф в Україну російські активи були конфісковані, а рахунки заморожені. Була конфіскована й вілла Усманова на Сардинії.

РІСУ

НАЙВИЩА НАГОРОДА КАНАДИ ДЛЯ УКРАЇНЦЯ

Президент Канадсько-української фундації Віктор Гетьманчук отримав Орден Канади — найвищу державну відзнаку Канади, якою нагороджують громадян країни за виняткові заслуги перед канадським суспільством і людством.

Про це оголосили в офісі генерал-губернатора Канади.

Відповідно до офіційного опису, Віктор Гетьманчук удостоєний відзнаки третього ступеня “за тривалу відданість й лідерство в українській громаді й поза нею”.

У Канадсько-українській фундації привітали свого президента із нагородженням, зазначивши, що “протягом минулих 50 років пан Гетьманчук справив значний вплив на канадсько-українську громаду та канадське суспільство загалом”. “В кожній організації, до якої він належав, залишалися позитивні зміни, що забезпечать культурну та фінансову стійкість на покоління”, — наголосили у Канадсько-українській фундації.

Канадська благодійна ініціатива “Український гуманітарний заклик”, що спільно втілюється Канадсько-українською фундацією та Конгресом Українців Канади, за рік зібрала для допомоги Україні понад 52 млн. канадських доларів від 72 тисяч донорів.

Фото: Канадсько-українська фундація

КЕРІВНИК НЬЮ-ЙОРКСЬКОГО ХОРУ «ДУМКА» ОТРИМАВ НАГОРОДУ «ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ»

Постійний представник України при ООН Сергій Кислиця вручив державну нагороду «Заслужений діяч мистецтв України» художньому керівникові й диригенту нью-йоркського хору «Думка» Василю Гречинському.

Як передає кореспондент «Укрінформу» у Нью-Йорку, цього дня хор дав святковий концерт у соборі Святого Юра на Мангеттені.

Процедура вручення була присвячена до дня народження керівника хору — 7 січня, хоча саме почесне

звання Президент України присвоїв Гречинському ще у вересні.

«Зазвичай моя робота полягає в тому, щоб дивитися в очі ворогу й казати правду від імені українців», — сказав Кислиця, вручаючи нагороду. — Сьогодні моя місія від-

дати належне людині, яка своєю працею і талантом відстоює культурну ідентичність України, особливо в ці тяжкі часи війни».

За словами постійного представника, те, що робить Гречинський, — «це не просто мистецтво, а боротьба» за гідне місце української культури у світі. Гречинський керує нью-йоркським хором «Думка» з жовтня 1991 року.

Фото: «Укрінформ»

МУЗИКА, ЯКА ЗЦІЛЮЄ ДУШІ ТА ДОПОМАГАЄ ЗСУ

7 концертів класичної музики організувала Ліга Українок Канади, відділ Торонто, у 2023 році в українському культурному центрі “Old Mill”. 7 різних за настроєм та репертуаром концертів відкрили для відвідувачів як популярні твори світових класиків, так і рідкісні твори українських композиторів. Звучали композиції Ігоря Шамо, Мирослава Скорика, Валентина Сильвестрова, Богдана Весоловського, вперше в Торонто зіграно “Струнний Квартет” Миколи Лисенка.

2023 рік завершився різдвяно, адже музиканти Антон Єрецький (скрипка), Роман Никорович (скрипка), Мансур Кадиров (віолончель) і Алекс Тосков (альт) виконали добірку популярних різдвяних композицій, а також — неймовірні твори короля вальсів Йогана Штрауса (сина). Його музика миттєво зачарувала публіку. Один із творів — “На чудовому блакитному Дунаї” — був написаний у 1866 році. Його традиційно виконують на Новорічному концерті Віденського філармонічного оркестру. Більше того, він має статус неофіційного гімну Австрії.

Глядачі були настільки вражені грою, а також від справжнього емоційного задоволення супроводжували кожен виконаний твір гучними та тривалими оваціями.

Глядачка Людмила зали-

шилася натхненною почутим: “Неймовірний концерт. Я немов побувала у Відні, відчула той настрій, замріяність та легкість. Дякую музикантам. Їхня гра зачаровувала і тепер завжди звучатиме як еталонна. Браво!”.

“Цікава і різноманітна програма. Відчув стиль і дух справжнього віденського балу”, — зазначив пан Роман.

У концертній програмі також звучали твори й інших музичних геніїв свого часу: Арканджело Кореллі вважається засновником італійської скрипкової школи, Фріц Крейслер вступив до Віденської консерваторії у семирічному віці, хоча для цього необхідно було мати не менше чотирнадцяти, а Жуль Масне займає почесне місце на Олімпі французької ліричної опери.

“Маршем Радецького” Йоганна Штрауса (батька) традиційно закінчуються ново-

річні концерти Віденської філармонії. Цією ж музикою завершилася серія класичних концертів “Musical Fridays 2023” в “Old Mill”. Однак, продовження буде. Вже 19 січня Ліга Українок Канади, відділ Торонто, запрошує на перший концерт нового року. Цього разу Галина Дзюрин (скрипка), Ольга Костянук (скрипка), Стефані Щолман (альт), Марк Рассом (віолончель) виконають твори Гріга, Баха, П'яццолі, Гершвіна, а також фрагменти з опери Бізе “Кармен”.

Традиційно, звучатиме і музика українського композитора. Цього разу — Дмитра Клебанова. Він народився у Харкові у 1907 році. Грою на скрипці захопився у 6 років, а вже семилітнім навчався у Харківському музичному училищі. Через 20 років Дмитро вже викладатиме у Харківській консерваторії. Під час Другої світової війни Клебанов евакуювався в Уз-

бекистан, де працював доцентом Інституту підвищення кваліфікації працівників мистецтв. У 1945 році, повернувшись у звільнений Харків, він створює свою першу симфонію («Бабин Яр»). Після заборони на виконання симфонії був відсторонений від посади голови Харківської організації Спілки композиторів, що означало фактичну заборону на професійну діяльність. Лише через 45 років після написання симфонії, в 1990 році у Києві відбулася її прем'єра.

19 січня музиканти зіграють “Четвертий Квартет” Дмитра Клебанова, присвячений творчості Миколи Леонтовича.

Окрім просвітницької місії концерти “Musical Fridays” мають цілком прикладне призначення. Всі отримані кошти Ліга Українок Канади, відділ Торонто, скеровує на добротворчність. Завдяки допомозі партнерів, а також всім, хто придбав квитки — закуплено

і передано до шпиталів корисні набори для поранених захисників та захисниць. Найчастіше вони потрапляють на лікування просто з поля бою без найнеобхідніших речей. Відтак отримують сумку із спортивним костюмом, натільною білизною, засобами гігієни. Також 250 українських дітей із прифронтових територій отримали до свят у подарунок чудові книги.

Пам'ятайте, приходячи на концерти від Ліги Українок Канади, відділ Торонто, ви підтримате українських захисників та слухаєте музику, перевірену часом.

Квитки (включають безкоштовну парковку) можна придбати за ціною \$35, зробивши електронний переказ на lucw.toronto@gmail.com .

При вході вартість квитка становить \$40. Для дітей вхід безкоштовний.

Світлини Лідії Карпенко
Лідія Карпенко

ЧЕРЕЗ РОСІЙСЬКУ АГРЕСІЮ В УКРАЇНІ ПОСТРАЖДАЛИ 872 ПАМ'ЯТКИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Міністерство Культури та Іформаційної Політики продовжує фіксувати пошкодження пам'яток культурної спадщини в Україні внаслідок російської агресії. За період з 24 лютого 2022 року по 25 грудня 2023 року зруйновано або пошкоджено 872 об'єкти культурної спадщини. З них пам'яток національного значення – 120, місцевого значення – 682, щойно виявлених – 70.

Зокрема, пам'ятки архітектури складають 279 об'єктів, архітектури та містобудування – 255, історії – 203, архітектури, історії – 33, монументального мистецтва – 19, містобудування, монументального мистецтва – 17, археології – 18, архітектури та містобудування, історії – 38, містобудування – 5, науки і техніки – 2, садово-паркового мистецтва – 1, архітектури та містобудування, монументального мистецтва – 1, архітектури, монументального мистецтва – 1.

Згідно з даними ОВА (обласна військова адміністрація), з початку повномасштабного вторгнення повністю було зруйновано 23 пам'ятки, частково пошкоджено 672 пам'ятки, ступінь пошкодження 177 об'єктів залишається невідомим.

Пам'ятки культурної спадщини пошкоджені або зруйновані у 17 областях:

- **Харківська область** – 216 пошкоджених чи зруйнованих пам'яток культурної спадщини (Богодухівський район – 4; Ізюмський – 14; Красноградський – 2; Лозівський – 1; Харківський – 181; Чугуївський – 14). У тому числі 10 національного значення, 202 місцевого значення, 4 щойно виявлених об'єктів культурної спадщини.
- **Одеська область** – 119 (Білгород-Дністровський район – 1; Одеський – 117, Ізмаїльський – 1). У тому числі 28 національного значення, 91 місцевого значення.
- **Донецька область** – 111 (Краматорський район – 36; Маріупольський – 26; Бахмутський – 28, Покровський – 17; Волноваський – 4). У тому числі 12 національного значення, 99 місцевого значення.
- **Херсонська область** – 86 (Бериславський район – 10; Білозерський – 2; Каховський – 32; Херсонський – 42). У тому числі 12 національного значення, 44 місцевого значення, 30 щойно виявлених об'єктів культурної спадщини.
- **Чернігівська область** – 70 (Чернігівський район – 63; Корюківський – 1; Новгород-Сіверський – 2; Ніжинський – 3; Прилуцький – 1). У тому числі 27 національного значення, 37 місцевого значення,

6 щойно виявлених об'єктів культурної спадщини.

- **Київська область** – 69 (Білоцерківський район – 1; Броварський район – 5; Бучанський район – 14; Вишгородський район – 6, місто Київ – 43). У тому числі 16 пам'яток національного значення, 37 пам'яток місцевого значення та 16 щойно виявлених об'єктів.
- **Запорізька область** – 38 пам'яток місцевого значення (Василівський район – 12; Запорізький – 15; Пологівський – 10; Мелітопольський – 1).
- **Львівська область** – 33 (Золочівський район – 1; Стрийський – 1; Франківський – 29; Галицький – 2). У тому числі 2 національного значення, 31 місцевого значення.
- **Дніпропетровська область** – 32 (Дніпровський район – 15; Криворізький – 4; Нікопольський – 13). У тому числі 1 національного значення, 25 місцевого значення, 6 щойно виявлених об'єктів культурної спадщини.
- **Луганська область** – 30 пам'яток місцевого значення (Сватівський район – 5; Северодонецький – 23, Щастинський – 2).
- **Сумська область** – 25 (Конотопський район – 5; Охтирський – 12; Сумський – 7; Шосткинський – 1). У тому числі 5 національного значення, 20 місцевого значення.
- **Миколаївська область** – 22 (Миколаївський район – 22). У тому числі 3 національного значення, 15 місцевого значення, 4 щойно виявлених об'єктів культурної спадщини.
- **Хмельницька область** – 10 (Шепетівський район – 2; Хмельницький – 8). У тому числі 1 національного значення, 5 місцевого значення, 3 щойно виявлених об'єктів культурної спадщини.
- **Вінницька область** – 4 (Вінницький район – 4). У тому числі 1 національного значення, 3 місцевого значення.
- **Полтавська область** – 4 (Кременчуцький район – 4). У тому числі 1 національного значення, 2 місцевого значення, 1 щойно виявлений об'єкт культурної спадщини.
- **Житомирська область** – 2 (Коростенський район – 2). У тому числі 1 національного значення, 1 місцевого значення.
- **Кіровоградська область** – 1 (Олександрійський район – 1). 1 місцевого значення.

Текст і фото: Міністерство культури та інформаційної політики України

ЛЬВІВСЬКИЙ АРХІВ ЗАВАНТАЖИВ В ІНТЕРНЕТ ПІВ МІЛЬЙОНА КОПІЙ УНІКАЛЬНИХ ІСТОРИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ

Державний архів Львівщини оцифрував та завантажив в інтернет 500 тисяч унікальних історичних документів, серед яких берестяна грамота XII ст. та особисті документи Андрея Шептицького.

Про це повідомляє голова Львівської обласної державної адміністрації Максим Козицький.

«Львівський історичний архів завантажив в інтернет 500 тисяч оцифрованих копій унікальних документів з історії західних областей України, зокрема Львівщини. Серед них – колекція грамот на пергаменті, справи з фондів судових установ Руського воєводства XV-XVIII століть, свідоцтво про хрещення, дипломатичні паспорти та інші особисті документи Андрея Шептицького», – розповів Максим Козицький.

«Усі історичні документи треба оцифровувати, бо не лише ворог зазіхає на оригінали, а й час, – каже Максим Козицький. – Оцифрування – це також про зручність у роботі для дослідників, адже потрібні джерела тепер можна знайти за кілька “кліків”. Окрім того, це добра нагода показати світові, що ми велика європейська держава з міцним історичним корінням, і все це має доказову базу».

Портал з'явився з ініціативи Державної архівної служби України та «Архівних інформаційних систем».

«Українська літературна газета»

КНИГУ З АВТОГРАФОМ ЛІНИ КОСТЕНКО ПРОДАЛИ НА АУКЦІОНІ ДОПОМОГИ ЗСУ

Книгу з автографом визначної української поетеси Ліни Костенко продали на аукціоні для Збройних сил України за 65 тисяч гривень.

Аукціон для підтримки війська проводив волонтер та засновник проєкту «Підпільний стендап» Василь Байдак у Жовтневому палаці 28 грудня. Про це повідомили на Фейсбук-

сторінці видавництва «Абабаламага».

Книга, яку купили за 65 тисяч гривень, – збірка «Триста поезій» з підписом авторки.

«Дякуємо всім захисникам і захисницям України! Підтримуйте збори й аукціони, це потрібно кожному з нас!» – йдеться на сторінці видавництва.

Фото: Видавництво «Абабаламага»

ПОМЕР ВІДОМИЙ СПІВАК, НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ ВІТАЛІЙ БІЛОНОЖКО

9 січня 2024 року, на 71-му році життя, помер народний артист України, засновник Міжнародного фестивалю рідної творчості "Мелодія двох сердець" Віталій Білоножко. Про це повідомила на сторінці в "Facebook" Буринська міська рада, звідки він був родом, пише "УНН".

Причина смерті Білоножко не повідомляється.

ЗНАНИЙ І НЕЗНАНИЙ МАЕСТРО КОШИЦЬ

Продовження з числа №1

Галина Кравчук

Після надзвичайно успішних концертів у Нью-Йорку Рабінов висилає хор у подорож містами та університетами Америки: «Їзда була без перерви днями, а часто і вночі, ще до того й щоденні концерти». Хористи та їхній диригент часто простуджувались і хворіли, але... концерти повинні були відбуватися. Давались в знаки не лише безсоння й хвороби, а й місцева їжа та інше. І в таких умовах їм вдавалося давати надзвичайно успішні концерти.

Заокеанські критики називали виступи українського хору під орудою Кошиця історичними подіями в музичних колах Америки. І були вони ще успішнішими, ніж у Європі. Ось одна із поданих Олександром Кошицем рецензій з газети «Chicago Evening American» від 31 жовтня 1922 року:

«Український національний хор не подібний до якогонебудь хору, що ми чули... Їх з'єднані голоси іноді прибирають звучність орґану... Олександр Кошиць сам по собі чародій маніпуляцій техніки й динаміки. Він дістає повне "грандфорте" і таке піяніссімо, що є просто вокальним шепотом, подихом звука, який одначе звучить і завжди в тоні. Українці співають без супроводу і одначе ні разу не похитались в тональності навіть на волосок. В їх абсолютній ширості є дійсно щось, що гріє сонце...» («3 піснею через світ». Ч.ІІІ, 1974. — С.30).

«Тут була найблагородніша, найсуворіша моральна у світі річ – досконалість» («The Nation», New York, 1 листопада 1922 року). Таке ж досконале виконання української пісні та церковних кантів продемонстрували українські хористи на чолі з Олександром Кошицем у час гастролей Південною Америкою та Канадою. Вони співали з душею, підкорялася найменшому руху руки свого диригента, особистою гордістю якого були октавісти (найглибші басы). Кошиць згадує, що були випадки, коли хтось із публіки, щоб перевірити, чи там часом не захований орґан, зазірав за лаштунки...

СЕНСАЦІЯ У ВІННІПЕГУ

Маестро Кошиць з Українським національним хором вперше загостив до Вінніпегу у 1923 році. Це стало можливим завдяки старанням членів управи місцевого Українського Народного Дому (УНД). Концерти з участю 40 хористів (перший – 11 грудня, два останні – 12 грудня) відбулися у «переповненій своїми й чужими» найбільшій на цей час аудиторії міста «Winnipeg Board of Trade Auditorium» (corner of Waters Ave. & Main St.). Вони стали справжньою сенсацією. Англomовна преса писала, «що Вінніпег ще такого хору не чув і не бачив».

Оголошення в місцевій газеті «The Winnipeg Evening Tribune» про концерти Українського національного хору 11 та 12 грудня 1923 року; фрагмент статті у колонці «Музика» та оголошення про завершальний виступ хору 12 грудня.

В оголошенні підкреслено, що на любителів хорового мистецтва чекає музична розрада від зустрічі із хором з далекої України, який в усьому світі славиться бездоганим виконанням української пісенної спадщини («Hear the Ukrainian national chorus/The Winnipeg Evening Tribune» December 12, 1923, p. 3: <https://digitalcollections.lib.umanitoba.ca/islandora/object/uofm:2140476>).

12 грудня часопис «The Winnipeg Evening Tribune» у колонці «Музика» (Music) опублікував статтю музичного критика, у якій відмічено, що завдяки чудовому ансамблю голосів український хор є рідкісним явищем, що вважається в хоровому мистецтві чимось надзвичайним.

Особлива увага звернена на басы, завдяки яким хор звучить як оркестр: «У світі небагато таких місць, якщо вони взагалі існують, де можна знайти такі голоси, як у цих мужчин з України...». І жартівливо додано, що не один з місцевих диригентів хотів би мати у своєму хорі хоч квартет таких голосів, за які кожен з них віддав би якщо не свою голову, то більшість із своїх басів. Їхній надзвичайно резонансний гуркіт більше подібний до орґану, ніж до якогонебудь іншого інструменту. Подвійний форте-акорд усього хору, кожен звук якого чується так чітко, як і записано в партитурі, або одне з їхніх «розбиваючих динаміт» кресендо і «коротке замикання» думки, через що хор сприймається як оркестр, є логічно завершеним.

Відзначено також і головне вражаюче нововведення – мурмурандо (спів із закритими устами): маючи в хорі голоси такого гатунку, диригент, завдяки тонким варіаціям якості та сили звуку окремих співаків та всіх хорових партій, добивається надзвичайного хроматизму у забарвленні музичного полотна. Це дійсно чудовий гобелен, який то пломеніє, то згасає з непомітними нюансами у пишності переливів.

Ще однією помітною перевагою була якість тону. Якби хористів не було на сцені, то слухач міг би припустити, що це тон втричі більшого за свою чисельність хору, який, до речі, жодного разу не звучав на всю силу.

У репертуар концерту входили українські та американські твори. Включення в програму американських пісень не вплинуло на феноменальну вишуканість звучання хору...

Щодо майстерності диригента відмічено, що йому властиві приємні для ока несподівані рухи рук. Особливе захоплення глядачів це викликало під час виконання «Коломийки», що збурило всю аудиторію (Music/«The Winnipeg Evening Tribune», December 12, 1923: <https://digitalcollections.lib.umanitoba.ca/islandora/object/uofm:2140476>).

Слід додати, що у програми майже всіх концертів московит Рабінов включав виступи солістів, переважно російських співаків та музикантів. Це було на руку москвофілам і російським агентам, які ширили свою брехливу пропаганду, що України ніколи не існувало, що ніякого окремого українського народу немає. І хористи поправляли журналістів, доказуючи, що вони українці, а не росіяни. Таким чином американська сцена для українського хору стала і артистичною, і політичною трибуною.

У цьому ж випуску газети була опублікована стаття про Олександра Кошиця «Великий лідер» («A Great Leader»), у якій (з деякими неточностями) описано його життєвий та творчий шлях.

У статті відмічено його працю як етнографа та аранжувальника українських народних пісень, багато з яких виконується хором, щоби ознайомити західний світ з музикою України та її історією. Кошиць також є одним із найвидатніших диригентів світу і те поліфонічне диво, якого він досяг із своєю «людською симфонічною оркестрою», зробило його одним з найвидатніших постатей свого часу. Він ніби зачаровує всіх хористів, перетворюючи їх в ідеальний ансамбль.

Хористів автор статті називає трубадурами новітнього часу, які донесли Європі та народам західної півкулі історію далекої України, колишньої Малоросії, яка нині є політичною одиницею на новій карті Європи. Музика України є національною рисою. Вона вразила західний світ своїм ентузіазмом, своєю безпосередністю, своєю майже релігійною відданістю мистецтву. Вона була сприйнята як відкриття в хоровому співі, як основа нового напрямку в мистецтві...

Подаючи інформацію про створення хору, автор статті вказує, що до його складу входять й не професійні співаки: герцогиня, три священники, портретист, два інженери-механіки, банкір, юрист, лікар і два

професори університету.

Щодо релігійних пісень автор висловлює думку, що з огляду на химерне поєднання язичества та християнства, ... українська народна музика в цьому плані охоплює всю гаму національного темпераменту, від замогильного до веселого...

Послухати хор важливо й тому, що це допоможе канадцям краще зрозуміти життя українців, які приїхали сюди в пошуках кращого життя та багато з них взяли на себе повну відповідальність як громадяни Канади («A Great Leader»/«The Winnipeg Evening Tribune», Dec. 12, 1923, p. 4: <https://digitalcollections.lib.umanitoba.ca/islandora/object/uofm:2140476>). Англосакси були приголомшені успішним виступом хору.

Не відставав з похвальною оцінкою українського хору і часопис «Winnipeg Free Press». 12 грудня на шпальтах газети з'явилася замітка «Український хор і народні пісні» («Ukrainian Chorus in National Folk Songs») з підзаголовком: Хористи Олександра Кошиця демонструють дивовижне виконання у чудовій програмі.

Автор статті відмічає різноманітність пісень, захоплюючи красу звучання всіх голосових партій, що є абсолютно відмінним від усього того, що тут можна було коли-небудь почути... Диригент чудово тримає співаків під своїм контролем. Ті сорок хористів у національних костюмах були чимось більшим, ніж колоритний співочий ансамбль. Особливо гарно вони звучать у піаніссімо, але поступове наростання звуку у фортіссімо вдається однаково досконало. Найкраще вони виконують свої власні пісні. Добре підібрано заключну групу американських, мексиканських і креольських творів... Порадувала глядачів «Сюзанна», остання пісня програми («Ukrainian Chorus in National Folk Songs/Winnipeg Free Press»: <https://access-newspaperarchive-com.wpl-dbs.winnipeg.ca/manitoba/winnipeg/winnipeg-free-press/1923/12-12/page-11/>).

13 грудня у цій же газеті з'явилася ще одна стаття про тріумфальний виступ українського хору, в якій зокрема відзначено:

«Подія такої виняткової приємності, справжньої новизни і на такому

«НЕВЖЕ МОЯ МАМА ВІРИТЬ У БОГА?»

Оксана Левантович, журналістка, «Локальна історія»

Марія зростала переконаною комсомолкою. Із попереднього життя залишилось кілька спогадів, уривчастих і непевних. Аж у 15 років вона отримала звістки від матері та брата, які перебували в таборах. Невдовзі дізналася і своє справжнє прізвище. Донька головнокомандувача УПА Романа Шухевича — Марія Трильовська — поділилася з "Локальною історією" спогадами про своє неймовірне життя.

"Я бавлюся його світлим кучерявим волоссям"

Марія Трильовська

Коли 1939 року на Західну Україну прийшла радянська влада, тато був змушений втікати до Польщі. Незабаром до нього приїхала і мама з моїм братом Юрком. У жовтні 1940 року у Кракові народилася я. А вже 1941-го тато повернувся до Львова з легіоном "Нахтігаль", а за ним приїхали й ми. 1940-1941 роки — це той єдиний час, коли ми жили родиною. Відтоді маю єдиний спогад про тата: я сиджу на вікні в кухні, він стоїть поруч, я бавлюся його світлим кучерявим волоссям. Мама не пам'ятала з вигляду. Але пригадувала, що коло плити стоїть жінка, обернена до мене спиною, хтось звертається до неї: "Наталко!". Ще пам'ятаю, як ми ховалися у підвалі, коли чули сигнал повітряної тривоги.

Рoku 1942 тато їхав потягом. Дорогою дізнався про арешти Ярослава Стецька, Степана Бандери й інших. Одрazu подався у підпілля — вийшов на станції у Бродях і зник. Мама розказувала, що німці прийшли додому з обшуком. Повивертали кишені татових костюмів, але нічого не знайшли. Того ж дня маму арештували. Незабаром звільнили завдяки адвокату Візансу, татовому знайомому. Саме Візанс порадив мамі змінити наші прізвища на її дівоче. Так із Шухевичів ми стали Березинськими.

Згодом втекли на Старосамбірщину, де мешкали у священника. У пам'яті закарбувався спогад з Різдва. Ми з Юрком біжимо до прикрашеної ялинки, а під святковим столом лежить сіно — підготовка до Святої Вечері. Священник мав господарку, ми ходили подивитися на кролів і кіз. Але спокій тривав недовго. Нас знайшли й відправили до в'язниці: спочатку у Старому Самборі, а тоді у Львові в тюрму на Лонцького. Мама була з нами в одній камері. Бабуся — в іншій, вона неперервно плакала й померла. Ми навіть не знаємо, де вона похована. Імовірно, десь на тюремному подвір'ї.

Нас забрали від мами. Пам'ятаю, як ми з Юрком їдемо поїздом у супроводі військових. Ті говорять щось до мене, я не відповідаю. Вони сміються, що я вже така доросла, а не вмію розмовляти. Припускаю, вони спілкувались російською. Спочатку нас привезли до Чорнобиля, потім на Донбас — у дитбудинок міста Сталіне. Ми весь час зі сніданку чи обіду виносили хліб. Юрко планував втікати й сушив сухарі в дорогу. І

йому це вдалося. До Львова добрався на вагонах поїздів, лежачи пластом. Коли була перевірка, перебігав з одного вагона в інший. На станціях старався зіскочити й попити води чи щось поїсти.

Знайти Юрка

Юрко пообіцяв повернутися по мене. Навесні наступного року він спробував це зробити. Увечері, коли діти вже лягали спати, здійнялася метушня, бо ніби хтось заглядає у вікна. Вранці вихователька спитала, чи не приходив до мене брат. Я відповіла, що ні. Через якийсь час ми гралися на подвір'ї, знову підійшла вихователька і сказала:

— Подивився, твого брата повели.

Я побачила зі спини хлопця, якого через дорогу вели озброєні військові.

Далі мене перевели в дитячий будинок у Слов'янську. Там я пішла до російськомовної школи. Між собою діти говорили суржилом. Але в один момент ми вирішили, що треба розмовляти чистою російською — і почали викорінювати українські слова.

Так минав рік за роком. Я зростала у проросійському середовищі, не знаючи практично нічого про свою родину. Пізніше з'ясувалося, що й метрика моя була підроблена. Цей документ я вперше взяла до рук, коли 15-річною готувалася до вступу в технікум. Прізвище Березинська було змінене на Березанська. Замість 1940 року народження — 1942. Також написано, що я росіянка й народилася в місті Сталіне. Про тата вказано, що називався Роман, про маму — нічого.

Я склала собі легенду, що не маю батьків. Тато загинув на фронті, як і в більшості дітей, які жили разом зі мною у дитбудинку. Вирішила, що все погане, що було в моєму дитинстві, — через німців. Вони, певно, вбили й мою маму. Бо ж радянська влада — це щастя, як вона могла кинути жінку до в'язниці? Єдине, що знала точно, — що десь є Юрко. І мріяла, як виросту, знайти його.

Говорили мало, більше плакали

У 1955 році я отримала листа від мами. Вона писала, що відбуває ув'язнення в мордовських таборах і

дякує Богові, що нарешті знайшла мене. Я була вражена, що вона жива. Але перше, що подумала: невже моя мама вірить у Бога? Нас переконували, що в Бога вірять тільки неосвічені люди. Тож я гордо відписала, що є комсомолкою й атеїсткою. Пізніше мама розповіла, що страшенно плакала, читаючи той лист.

Невдовзі надійшов лист і від Юрка. Він теж відбував термін у Мордовії. Йому я також написала про комсомол. Юрко потім казав, що коли прочитав того листа, то дуже розізлився і жбурнув його на землю. Хлопці, що сиділи з ним, заспокоювали: а що ти хочеш, її ж із 5 років виховують у радянському дусі.

У 1956 році мама, Юрко й мамина тета Наталка з чоловіком повернулися до Львова. Я вступила у Дніпропетровський будівельний технікум, почалося навчання. На перші зимові канікули поїхала до Львова, але рідних там не застала. Маму арештували за те, що не мала прописки, і відправили в чернігівську тюрму. Юрка забрали відбувати термін, який він через амністію не досидів. На щастя, я познайомилася з жінками, які сиділи з мамою в таборах. У них перебула ті канікули. А перші дні мешкала в тети Наталки. Від неї вперше почула прізвище Шухевич. А ще побачила газету, у якій ішлося про ОУН і УПА.

Влітку мамині подруги вирішили нарешті познайомити нас. Вони спакували велику важку валізу-передачу й відправили мене з нею до Чернігова. Там я пішла до тюрми.

Зайшовши до кімнати, я побачила наглядача і якусь жінку. Зрозуміла, що то — моя мама. Побачення тривало пів години. Говорили ми мало, більше плакали. Ми й далі листувалися, але мусили добирати слова. Усе заборонене викреслювали, якщо такого було багато — могли й викинути листа. У 1958 році маму амністували. Вона повернулася до Львова. Влітку приїхала я. Нарешті ми змогли зустрітися і наговоритися.

Маму й далі переслідували. Були випадки, що вона в когось ночувала, а над рання приходила міліція і питала у господарів, що тут робить неписана людина. Погрожували вислати до Сибіру. Люди боялися приймати мою маму, та й вона не хотіла зайвий раз наражати когось на небезпеку. Так вона почала ходила в римо-католицький костьол на площі

Ринок. Священники час до часу дозволяли їй залишитися на ніч. Вона там годинами стояла навколішки, на колінах мала страшні мозолі. Врешті домовилася, щоб за гроші хтось її прописав. Продовжувала жити по знайомих, але вже без страху переслідувань. Я вступила в Політехнічний інститут у Львові — це був єдиний метод тут зачепитися. Після випуску вийшла заміж. Шлюб нам дав приватно греко-католицький священник. Чоловік працював архітектором у проєктному інституті. Нам вдалося отримати квартиру й забрати маму до себе.

"Подумай про це"

Під час одних канікул у Львові мені зателефонували та сказали, що привезли Юрка, і він хоче мене побачити. Коли я заходила до кімнати, слідчий притримував двері рукою. Так вийшло, що я схилилася і пройшла йому під руку. На голові мала берета, який зачепився за руку, я його поправила. Пізніше Юрко сказав:

— В мене було враження, що ти мені честь віддаєш.

Поговорити нам дали дві години. Далі — знову тільки листи. Юрко мав дозвіл писати один лист на пів року. Тому викладав усе дуже змістовно. Нічого не згадував про тата чи УПА, але казав порівнювати те, як ми живемо, і те, що говорить нам влада, — мовляв, ті речі не збігаються. У Володимирській тюрмі була велика бібліотека, він мав можливість багато читати. Тож Юрко коротко переповідав, що відбувається у світі, де які революції. Це були не оцінки — просто факти. Та між рядками я читала: "Подумай про це".

Юрко часто просив передати йому окуляри — щоразу сильніші. А 1980 року повідомив, що вже майже нічого не бачить. Його прооперували, та це не допомогло. Мав виразку шлунка. Терміни Юркові продовжували штучно. Звинувачували в "антирадянській пропаганді й агітації" — хоч він сидів у тюрмі й не міг чинити нічого подібного. Одного разу прислав нам плаща: мовляв, займає багато місця. Ми одразу зрозуміли, що тут щось не так. Мама розрізала плащ і побачила на бортовці текст. Юрко написав чіткий план, як він бачить відбудову України.

ВИБОРЧИЙ 2024 РІК І РОСІЯ

Юрій Сиротюк

Майже половина населення земної кулі піде цьогоріч на вибори – президентів і парламенти будуть обирати більш, ніж у 50 країнах. Президентів цьогоріч обиратимуть у США і призначатимуть в росії. 27 країн Європейського Союзу обиратиме новий Європарламент. Паралельно проходять вибори президентів чи парламентів в окремих країнах ЄС – Австрії, Бельгії, Литві, Словаччині, Португалії, Румунії, Хорватії та Фінляндії. Відбудуться вибори в Індії, Індонезії, Мексиці, Південній Кореї. Перепризначатимуть владу союзники росії в Ірані. Для росії вибори в інших країнах – це спосіб глобальної зовнішньої агресії, спосіб посягти хаос, розпалити протистояння всередині країн, використати демократичні інструменти, зокрема свободу ЗМІ та висловлювань, щоб принести війну політичними методами.

Глобальна мета росії – «завантажити» демократичні країни виборчою війною, щоб ті не могли вчасно та адекватно реагувати на зовнішні загрози авторитарних та тоталітарних режимів, зокрема неспровоковану агресію росії проти України. Також росія намагатиметься зруйнувати єдність європейських країн щодо підтримки України.

Отож, розглянемо, як росія вестиме виборчу війну у різних країнах.

США

5 листопада 2024 року в США відбудуться 60-ті вибори президента Америки. Головне завдання росії на цих виборах – через мережу ботів та платних агентів впливу занурити США в неконтрольований жорсткий хаос виборчої війни, максимально підсвічуючи та розігриваючи політичні протиріччя між провідними партіями. Росія вже намагається зруйнувати двопартійну підтримку України, усунути лідерську роль США у протистоянні російській агресії в Україні. На попередніх виборах США росія вже випробувала агресивні технології втручання у американські вибори, зокрема через мережу ботів у соцмережах. Також Москва максимально підсвічуватиме позицію ліво-праворадикальних маргінальних крил американської політики, які виступають за припинення військової допомоги Україні. Серед кандидатів на президента в цьому плані працює кандидат самовисуванець Роберт Ф. Кеннеді молодший, який вимагає припинити допомогу Україні.

Звісно, не обійдеться без руйнівної формаційної кампанії відомого американського блогера та журналіста Таккера Карлсона, який офіційно працевлаштований на «раша Тудей».

Європарламент

6-9 червня 2024 р. понад 400 мільйонів європейських виборців обиратимуть на п'ять років понад 700 депутатів. Завдання росії – максимально сприяти успіху євроскептиків та популістів. І хоча, прогнозовано, з огляду на тенденції крайніх виборів, ЄС «поправішає», але перемога популістів мало реальна, попри успіхи євроскептиків на національних виборах у Нідерландах, Словаччині та зростання їхньої підтримки в Австрії та Німеччині.

Наразі опитування свідчать про перевагу двох основних груп у Європарламенті: правоцентристської Європейської народної партії та лівоцентристського Прогресивного альянсу соціалістів і демократів, які мають проходити у фіналі першими, хоча й з меншою, ніж тепер, часткою голосів.

Більшу загрозу несе поява в Європі нових партнерів Орбана, на зразок словацького прем'єр-міністра, лідера партії Smer-SD, Роберта Фіцо. Наразі

найбільший ріст популярності євроскептиків спостерігається у Австрії, країні, яка зазнає істотного впливу російського корупційного капіталу.

І хоча «шредеризація» Європи (підкуп росією ключових політичних гравців) нині є фактично політичною смертю для будь-якого європейського політика, росія і далі намагається тримати на газовій та нафтовій голці частину європейських країн, впливаючи на їхню політику.

Консенсусний принцип голосування в ЄС, а також деструктивна позиція прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана, який неочікувано після відставки Президента Європейської Ради Шарля Мішеля може на ротаційній основі очолити зустріч Європейської Ради у липні, може ускладнити прийняття рішень щодо допомоги Україні. Відтак, країни ЄС шукають способу уникнути такого сценарію, а за необхідності – позбавити Угорщину права голосу та отримання європейських коштів.

Індія

На парламентських виборах у Індії конкурують правоцентристська коаліція Національно-демократичний альянс на чолі з чинним прем'єр-міністром Нарендрою Моді та лівоцентристи під проводом колишнього правлячого Індійського національного конгресу.

Наразі переконливішою виглядає позиція чинної влади. Тому не слід очікувати різкої зміни позиції Індії щодо України. Індійська влада займає очікувальну позицію, намагається створити альянси із Заходом на протидію головному супернику – Китаю, водночас «заробляє» на економічній ізоляції росії, купуючи у неї енергоресурси, алмази, намагаючись не потрапити під санкційні покарання Заходу. Навряд чи підкуп росії переважить стратегічні цілі Індії в економічному розвитку та безпекових планах.

Індонезія

У лютому відбудуться вибори в Індонезії, регіональному лідері Південно-Східної Азії, в країні з найбільшим мусульманським населенням у світі. Країна багато років зазнає системної роботи російської дипломатії та пропаганди щодо ви-

кривлення оцінки російської агресії в Україні. Відтак один з головних претендентів на владу – чинний міністр оборони країни Прабово Субіанто у червні 2023 року виступив із дивною пропозицією мирного плану для України, який передбачав референдум «щодо спірних територій». І хоча в Індонезії активно поширюються проросійські наративи та країна не приєдналася до антиросійських санкцій, вона і далі намагається балансувати між інтересами Китаю (свого найбільшого торгового партнера) та Сполученими Штатами (безпекового союзника), які можуть стати партнерами у протидії китайським територіальним претензіям, відтак не займатиме відверто антиукраїнської позиції.

ПАР

Південно-Африканська Республіка, формально будучи членом БРІКС, країн, які не приєдналися до антиросійських санкцій, не надала особистих гарантій безпеки путіну під час саміту організації в Йоганнесбурзі 22-24 серпня з огляду на ордер про арешт Міжнародного Кримінального Суду. У ПАР, як і в інших країнах Африки, росія намагається спекулювати темами антиколоніальної боротьби із Заходом. На майбутніх виборах в ПАР вперше з часів падіння апартеїду правлячий Африканський Національний Конгрес може не втримати одноосібної влади, що призведе до створення першого коаліційного уряду та заглиблення у внутрішні проблеми. Відтак радикальної зміни позиції щодо України очікувати не варто.

Мексика

У червні 2024 року відбудуться президентські вибори в Мексиці. Вперше президентом країни може стати жінка. Конкуруватимуть кандидатка від правлячої лівоцентристської партії Клавдія Шейнбаум та кандидатка від опозиційної коаліції «Широкий фронт для Мексики» підприємниця Сочітль Гальвес.

До цього часу Мексика намагалася зберегти нейтралітет у російсько-українській війні, критикувала надмірну військову допомогу США Україні, водночас не підтримуючи агресії росії та віддаючи голоси за важливі резолюції ООН, які засуд-

жували росію у війні. Схоже, результат виборів не змінить істотно підхід Мексики до російсько-української війни.

Тайвань

Січневі вибори президента та парламенту Тайваню можуть стати серйозним тригером для безпекової ситуації в Тихоокеанському регіоні та Південно-Китайському морі, через яке проходить близько 40% світової торгівлі. Китай давно і послідовно обстоює право на суверенітет над Тайванем. Наразі на владу претендує представник ліберальної «Демократично-прогресивної партії» Лай Цінде, який обстоює незалежність Тайваню, та гоміньданівець Хоу Юї, який виступає за консенсус з Китаєм у рамках політики «одного Китаю». До цього часу Китай, демонструючи свою воєнну міць поблизу Тайваню, користувався м'якими методами впливу на вибори, включаючи дезінформацію та економічні стимули. Чи переконає росія Китай скористатися моментом, коли Сполучені Штати Америки максимально задіяні на двох фронтах – Близькосхідному та на східному фланзі НАТО, і у військовий спосіб вирішити питання Тайваню, покаже час, але у випадку воєнної операції події у світі матимуть непередбачуваний характер. Принаймні росія дуже в цьому зацікавлена.

Сіяти хаос, плодити дезінформацію, перевантажувати виборчі системи демократичних країн є елементом зовнішньо-політичної та воєнної стратегії росії.

Водночас у 2024 році відбудуться вибори у ключового військового союзника росії Ірану та у самій росії.

Іран

У травні 2024 року в Ірані пройдуть перші вибори після масових протестів у 2022 році, пов'язаних із загибеллю Махси Аміні. З огляду на виборчу систему і приклад попередніх перегонів, коли до виборів не допустили понад 7 тисяч кандидатів (майже половину з тих, хто мав намір балотуватися), виборами змінити позицію Ірану в принципі не можливо. Хоча нахабне перекреслення будь-якого вираження політичних поглядів може знову підштовхнути країну до масових протестів.

Так само, як неможливо виборами назвати призначення путіна в росії у березні 2024 року. В країні немає політичних свобод, знищена вільна преса та політична конкуренція. Повністю зачищений політичний простір. Не йдеться не лише про серйозних кандидатів противників війни, навіть ультра патріотам, прихильникам війни, заборонено заважати коронуватися путіну, що править вже довше за сталіна. Але тут палка має два кінці. Тепер цар несе одноосібну відповідальність за все, що творить росія. І невизнання виборів міжнародною спільнотою та ордер на арешт МКС – лише перший дзвіночок.

Юрій Сиротюк
УІС

АНТІН ІВАХНЮК — ВЕЛИКИЙ УКРАЇНСЬКО-ХОРВАТСЬКИЙ ПАТРІОТ

Богдан Ліський

2 квітня 1939 р. товариство "Пробоем" відзначило у залі Духовної семінарії 125-ту річницю від народження Тараса Шевченка. 2 березня 1939 р. організувало кадемію, присвячену пам'яті Симона Петлюри і Євгена Коловальця.

У журналі "Неділя" №9 з 9 до 12 березня 1939 року видано статтю "З рідною піснею до Боснії". У вступі до статті розповідається про організацію студентів у Загребі та про допомогу, надану владикою Діонізієм Няряді. Далі розповідається про можливості товариства та існування хору, про бажання виступити на Різдвяні Свята перед українцями Боснії. Члени відділу візитів писали листи і розсилали їх у різні міста Боснії, домовлялися з адміністративною владою і організовували житло та транспорт для більшої кількості людей. Друга група малювала і писала оголошення про концерт, а члени хору і оркестру проводили репетиції тричі на тиждень. 6 січня всі приготування було завершено. О 7-й ранку всі зібралися на вокзалі і вирушили до Боснії. Прибули до Дервені. Усі були зачаровані краєвидом, який дуже нагадував рідні українські Карпати. Всі думали про рідну землю. До Прнявору їхали автобусом. О сьомій годині прибули до Прнявору, де їх зустрів о. декан Біляк. Загрівшись, студенти розійшлися по місцевих українських родин.

Наступного дня студенти продовжили подорож до Лішню, де повинен був відбутися перший концерт. Але приїхавши до Лішню, дізналися, що влада змінила своє рішення і заборонила концерт. Співали у церкві на Вечірні колядки, обіцяли людям, що прийдуть з концертом пізніше, коли отримають дозвіл і поїхали у Прнявор. Концерт у Прняворі викликав загальне зацікавлення, відбувся у найбільшому залі містечка і приїхало на нього багато іноземців та майже всі прняворські українці.

Антін Івахнюк слідкував за сербськими виданнями, і реагував на деякі з них, бажаючи пояснити читачам і виправити помилкові твердження та погляди стосовно українського питання і заперечення існування української нації. Так, наприклад, реагував на статтю у якій полемізувалося про те, чи русинів у Войводині (яких автор називає і малорусами) треба називати українцями, з огляду на те, що русини Карпатської України офіційно себе зараз називають українцями. Така стаття була надрукована у сербському виданні у Новому Саді 1939 року. У зв'язку з актуальністю теми і 60 і більше років після того, його відповідь також була надрукована у сербських газетах. Наводимо її повністю:

"Прочитав статтю п. Дімітрія Кліціна, який намагається довести, що українці не є окремим народом, а їхня мова не є окремою слов'янською мовою. Оскільки "День" вже видав статтю п. Кліціна, надіюся, що і мені буде дозволено викласти протилежні думки, історично обгрунтовані.

П. Кліцін твердить, що український народ є "складовою частиною єдиного російського народу", а україн-

Хор українського студентського товариства «Пробоем», Прнявор, Боснія 19-го серпня 1939 р. дир. М. Вінтонів

ська мова є тільки діалектом російської мови. Цю свою тезу намагається обгрунтувати якимись неіснуючими доказами, так Країною у Боснії, інтригами Австрії і т. д. Але це тільки несерйозні докази, спрямовані на приховування дійсності. Обізнаний з історією Східної Європи ніколи не буде щось подібне твердити, особливо у наш час.

Те, що п. Кліцін помиляється, бачимо і з того, що назву "Україна" вважає синонімом слова "окраїна" (територія, що знаходиться на границі якоїсь держави). Але це твердження у своїй основі є помилковим, бо в українській мові слово "край", "країна", "україна" означають те ж, що і "земля" (нім. "land"; франц. "ter"), що дуже добре ілюструють українські народні пісні. Наприклад: "Каже орлу сивий сокіл: дам тобі усі свої землі та полечу у чужу Україну", або "Козаку не охота у чужих українках бути" та багато інших прикладів. Також, видно, що "країна" у значенні "окраїни" сербською мовою повністю необгрунтована. Тому назва "Україна" не могла виникнути, як назва окраїнних земель, чи російської, чи то польської, чи будь-якої іншої держави. Мушу наголосити, що назва "Україна" таке ж давня, як і назва "Русь". Вона згадується вже у XII столітті у "Іпатієвському літописі", де 1187 р. розповідається про смерть переяславського князя Володимира Глібовича, і про те, що Україна дуже за ним сумувала. На другому місці літописець говорить як князь Ратислав Смоленський прибув (року 1189) на галицьку Україну і т. д. Тобто, ця назва не є вигадкою Австрії, поляків чи німців. Не варто наголошувати, що цю назву пізніше часто зустрічаємо, а стара назва "Русь" (країна), "русичі" або "русини" (народ), а від того і прикметник "руський" тобто і "русинський".

Пан М. Кліцін, щоб доказати, що українці (русини) у Югославії є росіянами, наголошує, що вони свою приналежність до росіян показали, називаючи поселення у Бачкоі — Руський Керестур, а свою газету "Руське слово". Тут ясно, що помилка зроблена через незнання української мови. Тобто, сербською мовою слово "руський" означає те ж саме, що й "російський", чого немає в українській та інших мовах. Слово "руський" для українців означає те ж, що й "український", тобто "русинський", але ніяк не "російський".

Український народ називає росіян "росіянами" нар. "москалі", а прикметники — "російський" або "москальський".

Не є правдивим твердження п. Кліціна, що Австрія створювала "українську чи русинську народність", бо Австрії ще взагалі не було, коли така народність виникла.

Цікавим є той факт, що українці, які зазнали більшого впливу російського (московського) імперіалізму, швидше змінили своє старе ім'я "Русь" (країна), "русичі" або "русини" (народ) на ім'я "Україна, українці", ніж ті українці, які зазнали менш інтенсивної русифікації (Галичина, Буковина, Карпатська Україна і т. д.).

П. Кліцін не вважає український народ, який зараз нараховує близько 50-ти мільйонів населення, окремою нацією. Виникає цікаве питання, чому інші слов'янські народи, які нараховують 2,5 або 10 млн. є окремими народами, а український ні? Хіба дійсно український народ є "складовою частиною єдиного російського народу", а українська мова є тільки діалектом російської мови? Чому ж не навпаки? Бо відомо, що виникнення московського князівства відбулося пізніше ніж виникнення київського, а у ньому жили русичі (русини), але аж ніяк не росіяни. Землі, населені українцями, ніколи не були російськими (московськими). Тільки М. Карамзін, російський (московський) історик (1766- 1826), пишучи велику історію росії в імперіалістичному дусі, просто додав історію Київської (тобто української) Русі до історії росії (московії). З того часу почали росіяни зараховувати "київську добу" української історії до російської історії. До того часу ніхто з росіян навіть не думав про це, а на географічних картах того часу бачимо дві держави на Сході: "Україна" і "московія".

А стосовно української мови, згадаємо тільки те, що 1905 р., на запит російської влади, російська академія у Санкт-Петербурзі визнала її окремою мовою. Те ж відповіла і чеська академія, коли виникло питання, якою мовою розмовляє населення Карпатської України.

Ще кілька слів про Карпатську Україну, в якій, за словами п. Кліціна народ "відчуває себе російським". На це українець може тільки здвигнути плечима і сказати: "Блаженний, хто вірує". П. Кліцінові не зашкодило б використати запрошення карпат-

сько-української влади, яке вона надала іноземцям, щоб ті завітали до Карпатської України і особисто впевнилися у "російській свідомості" місцевого населення".

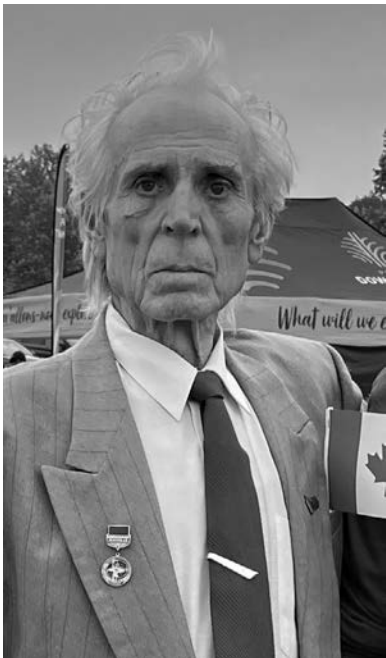
Цікаво, що Антін Івахнюк слідкував і за текстами військових журналів Королівства Югославії. У його архіві знайдено і статтю генерала Мілана Недіча "Українська проблема". Текст виданий у квітні 1939 р. на перших 13-х сторінках військового журналу "Ратник (Борець)". Цю статтю Антін детально проаналізував, підкреслив неточності та неправильно подану інформацію. Особливо виділив параграф, у якому Недіч переживає за майбутнє сср:

"Невже б радянська росія змирилася з від'єднанням її України? Що б це означало для неї? Добровільно — ніколи. Тільки ціною війни чи кривавої революції... Якими були б наслідки для союзу, якщо йому з рук вислизне Україна? Без сумніву це би був початок, якщо не розпаду росії, то принаймі кінець її існування як європейської держави. Відрізана від Чорного, Азовського і Каспійського морів, вона б втратила свій безпосередній вплив на європейську політику, перетворилася б у більш азійську державу. Пропали б її величезні українські природні багатства. Втрата України означала б початок поділу, розпаду росії. Тим більше, що на території Кавказу панує незадоволення радянською владою. Далі цим шляхом легко опановується Мала Азія і прямується через Персію аж до Індії".

Під час візиту президента Карпатської України д-р Августина Волошина у Загребі 1939 р. і його зустрічі з Влатком Мачеком та українськими студентами, Антін не згадується між присутніми. У той час він мав зустріч зі своїм шкільним товаришем, командантом Карпатської Січі, Романом Шухевичем (пізніше легендарним командиром Української Повстанської Армії Тарасом Чупринкою), який тоді перебував у Загребі, як член делегації Волошина, але під вигаданим прізвиськом. Дядько Романа, Володимир Шухевич, раніше мешкав у Загребі, а потім у Белграді. Найбільше запам'яталася його промова на урочистості з нагоди 1000-ї річниці хорватського королівства і Всесокільського Злету. Він у своїй промові наголосив: "...вітаємо хорватських соколів з нагоди цього ювілею, тим більше, що ідеологія хорватського та українського народу однакова: БОРОТЬБА ЗА СВОБОДУ..."

Коли почалися переговори між москвою та Белградом про налагодження дипломатичних стосунків, югославська влада 1940 р. на кілька місяців ув'язнила у Главнячі велику кількість українських активістів з усієї держави. Антін Івахнюк уникнув ув'язнення і звернувся з проханням про допомогу для ув'язнених українських студентів до архієпископа Степінця. Адвокат Ілля Крайцар з канцелярії у Дервені проінформував його 9 червня, що і він звернувся до Мар'яна Тумира у Белграді з проханням надати інформацію про ув'язнених.

Далі буде...

12 грудня 2023 року пішов з земного життя
улюблений батько і дідусь

ПЕТРО ДМИТРОВИЧ СТЕПАНЕНКО

коханий чоловік з золотим подружнім стажем (52 роки) з золотою дружиною, нині покійною, Світланою Георгіївною; життєрадісний і працелюбний художник, поет, шахтар-журналіст, член Національної спілки журналістів України, чесний і порядний, душевний і благородний, чуйний і надійний, вибагливий і справедливий.

Твої добрі справи і доброзичливий гумор, мелодійні співи на два голоси з дружиною згадуватиме сім'я, численні родичі, друзі, колеги, сусіди. Ти залишив світлу і добру пам'ять в серцях багатьох людей — публікаціями в газетах і журналах, в віршах і прозі книжок, в графічних картинах альбомів та виставок.

Пам'ятаємо і любимо назавжди.

Твої діти, онуки, правнуки і вся велика родина

SMITH MONUMENT COMPANY LIMITED

Заснована 1919 року

349 Weston Road (North of St. Clair) Toronto, Ontario M6N 3P7

Єдина в Онтаріо

українська фабрика пам'ятників

- Фабрика і вистава відкриті для публіки (понад 60 пам'ятників на виставі)
- Обслуговуємо всі цвинтарі Канади і США
- Наші висококваліфіковані виконавці мають понад 300 років досвіду
- Ввічлива і професійна обслуга
- Позагодинні зустрічі за домовленням
- Домашні зустрічі можливі

Звертайтеся до власника

Андрія Латишка:

416-769-0674 або 1-888-836-7771

МИКОЛА МАРТИНЮК – «ЕНЕЙ»:

➔ Закінчення з стор. 6

Мартинюк був вимушений залишити рідні терени, оскільки туди прийшла советська влада. Він перейшов на українські землі, які опинилися під нацистською владою. Саме тоді, аби не наражати рідних на небезпеку, змінив прізвище, з Марцинюка став Мартинюком. Закінчив учительський курс у Володаві й працював вчителем у школах повіту.

З початком німецько-совєтської війни отримав призначення до похідних груп бандерівської ОУН – політичної армії, яка мала урухомити державний апарат та створити оунівську мережу на українських землях. У складі Північної похідної групи вирушив на Наддніпрянщину. У жовтні 1941 – березні 1942 років був провідником Звягільської округи на Житомирщині, хоча його діяльність не обмежувалася лише цими теренами, мав зв'язки також із підпіллям на Київщині та Дніпропетровщині. Від серпня 1942 до липня 1943-го Микола Мартинюк був членом обласного проводу ОУН Полтавщини. На Наддніпрянщині користувався псевдонімом «Еней». За свою діяльність двічі був заарештований і лише завдяки випадковим збігам обставин unikнув суворого покарання.

Наприкінці 1943 року Мартинюк переїхав на західноукраїнські землі. Був організатором вишкільних курсів для Юнацтва ОУН у Львівській ок-

рузі. Також займався збиранням матеріалів та організацією книгозбірень для підземних бункерів націоналістичного підпілля та УПА, був референтом інформації та вишколу Сокальського повітового проводу ОУН.

З наближенням совєтських військ, за наказом організаційних зверхників, вибув на Захід. Спершу перебував у Австрії та Німеччині, брав участь у видання оунівських часописів «Новий шлях» та «Самостійник». У 1947-1951 роках був організаційним та культурно-освітнім референтом Центрального комітету Спілки Української Молоді, редактором сумівського друкованого органу «Авангард». Крім того, Микола Мартинюк

зайняв посаду референта суспільної діяльності та редактора журналу «Юнацький шлях» у Проводі Юнацтва ЗЧ ОУН. Паралельно із цим, протягом 1947-1952 років він студіював право в Українському Вільному Університеті (Мюнхен).

1952 року Микола Мартинюк, через певні обставини, вже під прізвищем «Кравчук», перебрався до США. У 1961 здобув ступінь магістра бібліотекознавства в Мічиганському університеті в Анн-Арборі. Під час навчання став ініціатором створення Товариства української студіюючої молоді ім. М. Міхновського, очолював цю організацію у 1955-1961 роках, будучи редактором офіціозу То-

вариства під назвою «Фенікс».

Микола Мартинюк був членом управи Українського бібліотекарського товариства та редактором його видань (1979-1982 роки). Від 1961-го – бібліотекар слов'янських і східноєвропейських матеріалів у бібліотеці Університету штату Індіана в Блумінгтоні, сприяв розбудові української колекції. Паралельно із цим, від 1962 року брав участь у діяльності слов'янської секції Американської бібліотечної асоціації, Товариства українських бібліотекарів Америки, архівної комісії Наукового товариства Шевченка у США.

Микола Мартинюк був фаховим дослідником-бібліографом, розміщував свої матеріали у квартальнику «Українська книга» (1971-1982 роки), де був членом редколегії, а також у журналі ОУН «Визвольний шлях». Титанічну роботу він провадив із організації видання регіонального збірника «Надбужанщина», присвяченого історії земель Сокальщини, Белзчини, Радехівщини, Камінецьчини, Холмщини й Підляшшя. У трьох томах, що побачили світ у 1986, 1989 й 1994 роках зібрано праці 350 авторів, а загальний обсяг сторінок складає 2,645. Вже після смерті науковця, у 1998 році у Львові вийшов його покажчик «Українські періодичні видання (1914-1939 рр.)», а у 2000-му у Лондоні – мемуари про похідні групи ОУН на Наддніпрянщині під назвою «Спогади з підпілля».

«НЕВЖЕ МОЯ МАМА ВІРИТЬ У БОГА?»

➔ Закінчення з стор. 11

Раз до нас прийшли з обшуком. Походили туди-сюди, навіть не чіпали книжок, у яких можна сховати все, що завгодно. Це був радше психологічний тиск. Мене регулярно викликали у КДБ.

— Яка ви комсомолка? — питали.

— Така, як і всі, — відповідала.

— Треба вступити в інститут — мусиш бути комсомолкою.

І треба було ще щось — знову без комсомолу ніяк.

Юрко відсидів три довгі терміни по різних тюрмах і таборах. Вийшов

на волю у 56 років. Діаспора допомогла йому купити квартиру у Львові.

Не зганьбити прізвища

Про тата я знаю лише з розповідей мами та брата. Мама казала, що він мав дуже хороше почуття гумору, замолоду грав на фортепіано й у волейбол. Не слухав, коли йому радили берегти пальці для музики.

— Наталко, ти знаєш, як я тебе люблю. Але Україну люблю більше, — говорив дружині.

Юрко ж пригадував, як у Кракові

разом із татом був на зустрічі з Ярославом Стецьком, Степаном Бандерою та іншими. Тоді йому було 6-7 років.

— Романе, твій син буде революціонером, — сказав Стецько.

— Не псуй мені дитини, — відказав тато. — Якщо ми відродимо українську державу, то що він боротиметься проти неї?

Коли тата вбили чекісти, слідчий привіз Юрка до якогось гаража. Там лежало тіло, накрите плащ-наметом. Юрко відкинув плаща і впізнав тата.

Вже у старшому віці я дізналася, якою надзвичайною людиною був мій тато. Він поставив усе на бо-

ротьбу за Україну й віддав їй своє життя. Таку жертвну та сильну людину можна тільки поважати. Тому все свідоме життя я переймалася одним — не зганьбити прізвища Шухевич. Коли Україна відновила Незалежність, це стало для мене великою несподіванкою. Я не вірила, що таке може статися. Юрко ж не надто радів. Він одразу сказав, що без крові свободи не здобувають. І раніше чи пізніше нам доведеться воювати.

Оксана Левантович, журналістка, «Локальна історія»

КОСМІЧНИЙ КОРАБЕЛЬ ІЗ УКРАЇНСЬКИМ ПРАПОРОМ УЖЕ НА ОРБІТІ МІСЯЦЯ

Місячний посадковий апарат "Peregrine", який розробила компанія "Astrobotic", успішно доставив корисний вантаж та металеву пластину з прапором України на відстань, що досягає орбіти Місяця.

Про це повідомили у компанії "Spacebit", яка має вантаж на кораблі.

Ракета "Vulcan Centaur" компанії "United Launch Alliance" (ULA) стартувала 8 січня із бази Космічних сил на мисі Канаверал у Флориді, США. Після відокремлення від ракети "Peregrine" активував свою систему управління та заряджання батарей

за допомогою сонячних панелей. За місією спостерігали через систему "NASA Deep Space Network" з Астронетського центру управління місіями в Піттсбурзі, Пенсильванія.

Про те, що на прапор та мапу України відправлять на Місяць, у компанії "Spacebit" оголосили ще 23 серпня 2023 року, у День українського прапора. Ідея відправити прапор належить засновнику британської космічної компанії "Spacebit" Павлу Танасюку, який має українське коріння.

«Високий замок»

ЗНАНИЙ І НЕЗНАНИЙ МАЕСТРО КОШИЦЬ

➔ Продовження з стор.

рівні виконання помітно виділяється, що є доказом того, що це дійсно одна з найкращих подій сезону. Диригент Олександр Кошиць є магічною особистістю і майстром хорової витонченості... Публіка була в захопленні, багато номерів довелося повторювати...». («Ukrainian Chorus again scores triumph. Many encores demanded»/«Winnipeg Free Press»: <https://access-newspaperarchive-com.wpl-dbs.winnipeg.ca/ca/manitoba/winnipeg/winnipeg-free-press/1923/12-13/page-11/>).

Щоб почути рідну пісню у виконанні хору під орудою Олександра Кошиця, канадські українці Манітоби й окремих поселень Саскачевану долали не одну сотню миль. Це були моменти радості, гордості за Україну, її пісню і, водночас, невимовної туги за рідною землею. Концерти хору стали особливими, неповторними днями в житті української громади і мали великий вплив на культур-

но-освітню працю не лише українців, а й чужинців. Василь Казанівський, голова хорової секції УНД, залишив для майбутніх поколінь наступні спогади про концерт українського хору:

«То була для всіх дійсна сенсация. Уявіть собі випадок, що стався на тім концерті. По скінченні першої частини пісні "Почаївська Божа Матір" зривається якась жінка з крісла ніби в гістерії й біжить до сцени і кричить: "Ангели співають, а де Бог? Покажіть Бога!" Жінку заспокоює, а ангели співали далі на славу Україні» («Пропам'ятна Книга Українського Народного Дому у Виніпегу». 1949. — С. 277).

Сумним було прощання з хористами, їхнім диригентом, якому запам'яталися гостинність канадських українців, і він ще повернеться до Вінніпегу, і то не раз. Повернеться... і залишиться тут назавжди.

Далі буде

Адвокати Тарас Грицина і Петро Гамівка

- ◆ Судові адвокати у справах заповітів і майна
- ◆ Купівля та продаж нерухомості
- ◆ Сімейне право
- ◆ Нотаріальні послуги

1081 Bloor St. W. #200
Toronto, ON M6H 1M5

Tel.: (416) 532-8006

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
п'ятниця - 9 AM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM
вівторок - 1 PM*

OMNI - BC
неділя - 8 AM
вівторок - 10 AM*
п'ятниця - 2 PM*

*Повторення

ПІСНЯ УКРАЇНИ

РАДІОПРОГРАМА
SONG OF UKRAINE

3 понеділка до п'ятниці
7:30 вечора
на хвилі 1320 AM

В прямому ефірі
www.cjmr1320.ca

КУПУЄТЕ ЧИ
ПРОДАЄТЕ, -
ПОСИЛАЙТЕСЯ
НА ОГОЛОШЕННЯ В
«ГОМОНІ УКРАЇНИ»!

ПЕРЕДПЛАТИТЬ
ГОМІН
УКРАЇНИ

ОГОЛОШЕННЯ

Тел.: (416) 516-2443
Факс: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com

Road to Professionalism

Steve
905-385-8332

Specializing in: Senior Driver Education 80+ licence Renewal

Classroom Teacher In-Car Educator D.C.A

Купівля та продаж нерухомості !

RE/MAX
Professionals Inc. Brokerage
Independently Owned and Operated
Tel: (416) 232-9000
Fax: (416) 232-1281

- Професійна допомога при купівлі та продажі будинків, квартир, бізнесів
- Допомога в отриманні mortgage
- Безкоштовні консультації

БОГДАН ПОПОВИЧ
Sales Representative

E-mail: bpopovych@trebnet.com

(Not intended to solicit agencies of any kind)

Cell: (416) 882-3490

ПОСТУП

українська радіoproграма
Щонеділі 9-10 год. вечора
на хвилях FM 88,9
у прямому ефірі

www.cirvfm.com

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії

Замовляйте у нас музичні вітання

Слухайте і підтримуйте нас!
Розрахунковий рахунок #43282
у кредитовій спілці Будучність

Керівник і ведуча - Любомира Матвіяс

Tel. 647-550-5735

e-mail:
ukrradiofm@gmail.com

Steve M. Woloshyn

Sales Representative

7045 Edwards Blvd.
Suite 401 Missis-
sauga, ON L5S 1X2

Office: 905-565-9200
Fax: 905-565-6677 Cell:
416-823-5551

www.SteveWoloshyn.com
Email: swoloshyn@trebnet.com

Пам'ятайте, що з кожного продажу я жертвую, у Вашому імені,
\$500 на Euromaidan для допомоги українським військовим.

FRIENDS OF UKRAINE DEFENSE FORCES DONATE TODAY

Будьмо в
КОНТАКТ-і

ONTARIO: Thursday at 10:00 PM
Sunday at 3:00 PM
Tuesday at 8:00 AM

ALBERTA: Sunday at 10:00 AM

British Columbia: Sun 11:00 AM

Next GEN!

ON: Thu at 11:00 PM, Sat at 9:30 PM, Sun 4:00 PM

AB: Thu at 1:30PM, Sat. 1:30 PM BC: Sat at 11:00 AM

ALBERTA KONTAKT: AB: SUN 3:00 PM, Mon 8:00, Tue 3:00 PM

ON: TUES 7:00 AM BC: SAT 15:00

STUDIO@KONTAKT.CA

Купівля та продаж нерухомості !

RE/MAX

- Професійна допомога при купівлі та продажі будинків, квартир, бізнесів
- Допомога в отриманні mortgage
- Безкоштовні консультації

БОГДАН ПОПОВИЧ
Sales Representative

E-mail: bpopovych@trebnet.com

(Not intended to solicit agencies of any kind)

Cell: (416) 882-3490

Американський активіст, який організує антиросійські лазерні шоу у США та країнах Європи, Бенджамін Віттес отримав відзнаку президента України "Золоте серце", йдеться в указі президента України.

В указі зазначається, що Віттес нагороджено "за вагомий особистий внесок у зміцнення міждержавного співробітництва, підтримку державного суверенітету та територіальної цілісності України, популяризацію Української держави у світі".

Віттес, старший науковий співробітник Американського Інституту Брукінгса, коментуючи нагороду на своїй сторінці у "Facebook", пояснив, чому вирішив влаштувати лазерні проєкції на стінах посольства росії у Вашингтоні, а потім і в інших містах.

Він каже, що "диктатори не можуть терпіти, коли їх не сприймають серйозно, вони ненавидять, коли з них знущаються...".

Віттес зазначив, що про відзнаку від президента Зеленського йому повідомили в посольстві України у США, і розповів, що це його "невимовно зворушило".

"Коли я розпочав усю цю діяльність, яка, м'яко кажучи, досить далека від моєї звичної професійної діяльності — визнання цих витівок, а

«ЗОЛОТЕ СЕРЦЕ»

Цю відзнаку від президента України отримав американець, який проєктує українську символіку на російські посольства

тим паче офіційне визнання на президентському рівні, було найменшим, про що я думав", — зізнається він.

Віттес зазначив, що влаштовує лазерні акції також через особисте почуття гніву, через бажання нагадувати людям про Україну у Вашингтоні та інших містах, але також і для того, щоб підтримати українців.

"Російська реакція на мої маленькі витівки привернула увагу до цього питання. Суть була в тому, щоб засмутити тих, хто почувається комфортно, та втішати тих, хто страждає. росіяни це ненавиділи, а українці сприйняли як підбадьорення, і цього було — і є — достатньо", — прокоментував Віттес.

Американець розпочав свої проєкційні акції у березні 2022 року, назвавши їх "спеціальною проєкційною опе-

рацією", за аналогією з російським формулюванням для війни проти України, яку вони вже майже два роки називають "спеціальною військовою операцією".

Відтоді Бенджамін приходив із лазерними проєкторами до посольства росії у Вашингтоні та будинку російського посла двічі-тричі на місяць у різну погоду.

В інтерв'ю "Голосу Америки" Віттес розповів, що змусив росіян оборонятися. Після першої ж його акції в посольстві купили кілька проєкторів із російськими символами війни проти України.

"Вони завжди світять власними проєкторами, щоб

спробувати "заглушити" зображення. Вони світять прожекторами букви Z і V щоразу, коли я проєктую. Іноді вони відправляють людей через вулицю, щоб спробувати заблокувати наші проєкції. І вони зазвичай дзвонять правоохоронцям, щоб спробувати нас заарештувати", — розповів Бенджамін Віттес.

Проте він швидко навчився пересувати українські прапори, тризуби та інші зображення так, щоб їх не вдалося зіпсувати.

Бенджамін розповів, що найбільше працівники посольства рф дуже не люблять, коли він проєктує карту всієї України:

"Вони ненавидять, справді

ненавидять символи, які не відображають ставлення до них як до законних гравців. Вони хочуть, щоб їх сприймали як нормальну країну, яка просто поводить себе як інші нормальні великі держави".

І хоча Віттес переконаний, що своїми інсталяціями дуже дратує представників посольства росії, він розповів, що робить це передусім для американців:

"Живучи у Вашингтоні, дуже легко забути, що зараз відбувається геноцид. Що більше і частіше ви змушуєте людей просто задуматися про це, навіть, якщо лише на секунду, — це мета. І якщо це їх (працівників посольства рф — ред.) турбує, і змушує їх купувати прожектори Z та прожектори V — це чудово. І якщо від цього люди в Україні почуваються краще — це чудово. Але зрештою, для чого це насправді, — не дати американцям втомитися від війни. І нагадати, що в ній залучені реальні люди".

Також Бенджамін Віттес влаштовував проєкції біля російських посольств у країнах Європи та біля будівлі Капітолія, закликаючи Конгрес США ухвалити необхідний пакет допомоги для України.

Текст і фото:
«Голос Америки»

BCU Financial
Кредитова Спілка Будучність

НОВИЙ
РІК

ОСОБЛИВІ
ВІДСОТКИ

5.35%*
13 місяців

CAD

4.00%**
12 місяців

USD

NEW MONEY ONLY

Завітайте до відділу Кредитової Спілки Будучність або на сайт bcufinancial.com.

* Terms and conditions apply: 13-month terms only; NEW and EXISTING money; includes Registered and Non-Registered Funds. We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from January 9, 2024. Rates are annual and subject to change.

** Terms and conditions apply: 12-month terms only; NEW money only; includes Non-Registered Funds. We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from January 9, 2024. Rates are annual and subject to change.